

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**SAĞLIK KURULUŞU TERCİHİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN
OPTİMAL KOMBİNASYONLARININ BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Erdal Nuri KÜNEFECİ

İstatistik Anabilim Dalı

**MART 2014
SAMSUN**

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

İSTATİSTİK ANABİLİM DALI

**SAĞLIK KURULUŞU TERCİHİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN
OPTİMAL KOMBİNASYONLARININ BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Erdal Nuri KÜNEFECİ
(10210231)**

Tezin Savuma Tarihi : 10/03/2014

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Taner TUNÇ

Bu Yüksek Lisans Tez Çalışması Ondokuz Mayıs Üniversitesi
PYO.FEN.1904.12.025' nolu Proje ile Desteklenmiştir.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

İstatistik Anabilim Dalında

Erdal Nuri Künefecî Tarafından Hazırlanan

**SAĞLIK KURULUŞU TERCİHİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN
OPTİMAL KOMBİNASYONLARININ BELİRLENMESİ**

**başlıklı bu çalışma jürimiz tarafından 10/03/2014 tarihinde yapılan sınav ile
YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.**

Başkan : Doç. Dr. Yüksel ÖNER
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Soner ÇANKAYA
Ordu Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Taner TUNÇ (Danışman)
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

....../....../2014

Prof. Dr. Recep TAPRAMAZ

Enstitü Müdürü

Ona,

ÖNSÖZ

Konjoint analizi çalışmaya karar vermemde en çok etkili olan şey bu konu üzerine kapsamlı araştırmaların ülkemizde az sayıda yapılmış olmasıydı. Böylesine az el değmiş bir konuyu çalışmak kendi içinde belirli handikapları barındırırken sanki ilk defa keşfedercesine yoğunlaşmama, her yeni örnekte yeni lezzetler tatmama neden oldu. Sanırım insanı bilime bağlayan ve bilmenin hazzını sürekli kılan şey işte bu duygulardır.

Konjoint analizinde yeterli bilgiye sahip olmaya çalışırken birde bunu tüm insanlık için önemli bir olguyla tamamlamak istedim ve önceliğimi insan için en önemli olan nedir sorusuna cevaplar aramaya verdim. Çok geçmeden aklıma, insanların kaybetmekten tereddütsüz en çok korktukları ve kaybedinceye varını yoğunlu geri getirmek için harcadıkları sağlık konusu geldi. Umarım bu tezle birlikte bana çalışırken büyük zevk veren konjoint analizi, sağlık konusunda çok etkin bir şekilde kullanılır ve sağlık alanında yeni gelişmelerin sağlanmasına yardımcı olur.

Bu tezin nihayete ulaşmasında emeklerini benden esirgemeyen başta aileme ve danışmanım Yrd. Doç. Dr. Taner TUNÇ'a, anketlerin uygulanmasında titizlikle çalışan eşim Merve KÜNEFECİ ve Fatih KOMİTOĞLU'na tezimi Bilimsel Araştırma Projesi olarak kabul eden ve Lisansüstü Tezleri Destekleme Projesi olarak maddi ve manevi desteklerini sunan değerli Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yönetimine teşekkürü bir borç bilirim.

Mart 2014

Erdal Nuri KÜNEFECİ

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	xvii
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xix
ÖZET.....	xxi
ABSTRACT	xxiii
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Tezin Amacı	1
1.2 Literatür Araştırması.....	2
1.3 Sağlık Kuruluşu Tercihini Etkileyebilecek Faktörlerin Belirlenmesi	3
2. KONJOİNT ANALİZİ.....	5
2.1 Konjoint Analizinin Tanımı ve Tarihçesi	5
2.2 Konjoint Analizinin Amacı	6
2.3 Konjoint Analizinin Varsayımları	6
2.4 Konjoint Analizinin Adımları	6
2.5 Konjoint Analizinin Kullanıldığı Yerler	7
2.6 Konjoint Analizinin Avantajları ve Dezavantajları	7
3. KONJOİNT ANALİZİNİN AŞAMALARI.....	9
3.1 Problemin Tanımlanması ve Araştırma Amacının Belirlenmesi	9
3.2 Ürüne Değişken ve Düzeylerinin Belirlenmesi.....	11
3.2.1 Faktör sayısının belirlenmesi	11
3.2.2 Faktörler arası çoklu doğrusal bağlantı problemi.....	12
3.3 Tercih Fonksiyonunun Belirlenmesi.....	12
3.3.1 Vektör fonksiyonu	12
3.3.2 İdeal nokta fonksiyonu	14
3.3.3 Parçalı fonksiyon	15
3.4 Veri Toplama Tekniğinin Seçilmesi.....	16
3.4.1 Trade-off yöntemi.....	16
3.4.2 Tam profil yöntemi.....	16
3.4.3 İkili karşılaştırma yöntemi	17
3.5 Veri Analizi İçin Uygun Tekniğin Belirlenmesi	17
3.5.1 Metrik metotlar	17
3.5.2 Metrik olmayan metotlar	18
3.5.3 Olasılıklı metotlar	18
3.5.3.1 Kukla değişkenli regresyon tekniği.....	18
3.6 Sonuçların Geçerliliğinin ve Güvenilirliğinin Test Edilmesi	21
3.7 Konjoint Analizi Sonuçlarının Uygulanması.....	21
3.7.1 Konjoint analizi sonuçları yardımıyla ürün geliştirme süreci	21
3.7.2 Konjoint analizi sonuçlarının pazarlama alanında kullanımı	22

4. SAĞLIK KURULUŞU TERCİHİNİN BELİRLENMESİNDE KONJOİNT ANALİZİNİN UYGULANMASI.....	23
4.1 Uyarıcı (Kart) Sayısının Belirlenmesi	24
4.2 Konjoint Analizinin Gerçekleştirilmesi.....	25
4.2.1 Tercih edilecek model türünün belirlenmesi.....	25
4.2.2 Veri toplama tekniğinin belirlenmesi ve verilerin toplanması.....	26
4.2.2.1 Bağımlı değişken için ölçme düzeyinin belirlenmesi.....	26
4.2.2.2 Veri toplama tekniğinin belirlenmesi	26
4.2.2.3 Uyarıcı kartların sunumu	27
4.3 Analiz Sonuçları.....	27
4.3.1 Betimsel sonuçlar	27
4.3.2 Genel konjoint analizi sonuçları	28
4.3.2.1 Konjoint modeli	29
4.3.2.2 Ters düşünme özeti.....	30
4.3.2.3 Faktörlere göre ters düşme.....	31
4.3.2.4 Simülasyon özeti	31
4.3.2.5 Simülasyon sonuçları.....	32
4.3.3 Cinsiyete göre konjoint analizi sonuçları	33
4.3.3.1 Kadın cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	33
Ters düşünme özeti	35
Faktörlere göre ters düşme	36
Simülasyon özeti.....	36
Simülasyon sonuçları	36
4.3.3.2 Erkek cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	37
Ters düşünme özeti	39
Faktörlere göre ters düşme	39
Simülasyon özeti.....	39
Simülasyon sonuçları	40
4.3.4 Yaşa göre konjoint analizi sonuçları	40
4.3.4.1 16 - 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	40
Ters düşünme özeti	42
Faktörlere göre ters düşme	43
Simülasyon özeti.....	43
Simülasyon sonuçları	44
4.3.4.2 26 - 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	44
Ters düşünme özeti	46
Faktörlere göre ters düşme	46
Simülasyon özeti.....	47
Simülasyon sonuçları	47
4.3.4.3 36 - 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	47
Ters düşünme özeti	50
Faktörlere göre ters düşme	50
Simülasyon özeti.....	50
Simülasyon sonuçları	51
4.3.4.4 46 - 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	51

Ters düşünme özeti.....	53
Faktörlere göre ters düşme.....	54
Simülasyon özeti	54
Simülasyon sonuçları.....	54
4.3.4.5 56 - 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	55
Ters düşünme özeti.....	57
Faktörlere göre ters düşme.....	57
Simülasyon özeti	57
Simülasyon sonuçları.....	58
4.3.5 Eğitim durumuna göre konjoint analizi sonuçları	59
4.3.5.1 İlkokul mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	59
Ters düşünme özeti.....	61
Faktörlere göre ters düşme.....	61
Simülasyon özeti	62
Simülasyon sonuçları.....	62
4.3.5.2 Orta okul mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	63
Ters düşünme özeti.....	65
Faktörlere göre ters düşme.....	65
Simülasyon özeti	65
Simülasyon sonuçları.....	66
4.3.5.3 Lise mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	66
Ters düşünme özeti.....	68
Faktörlere göre ters düşme.....	68
Simülasyon özeti	69
Simülasyon sonuçları.....	69
4.3.5.4 Üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	70
Ters düşünme özeti.....	72
Faktörlere göre ters düşme.....	72
Simülasyon özeti	73
Simülasyon sonuçları.....	73
4.3.5.5 Lisanüstü mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	73
Ters düşünme özeti.....	75
Faktörlere göre ters düşme.....	76
Simülasyon özeti	76
Simülasyon sonuçları.....	77
4.3.6 Aylık gelir durumuna göre konjoint analizi sonuçları.....	77
4.3.6.1 0 - 500 TL aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	77
Ters düşünme özeti.....	79
Faktörlere göre ters düşme.....	80
Simülasyon özeti	80
Simülasyon sonuçları.....	81
4.3.6.2 500 - 1000 TL aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	81
Ters düşünme özeti.....	83
Faktörlere göre ters düşme.....	84

Simülasyon özeti.....	84
Simülasyon sonuçları	85
4.3.6.3 1000 - 1500 TL aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi	
sonuçları	85
Ters düşünme özeti	87
Faktörlere göre ters düşme	87
Simülasyon özeti.....	88
Simülasyon sonuçları	88
4.3.6.4 1500 - 2000 TL aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi	
sonuçları	89
Ters düşünme özeti	91
Faktörlere göre ters düşme	91
Simülasyon özeti.....	92
Simülasyon sonuçları	92
4.3.6.5 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint	
analizi sonuçları.....	92
Ters düşünme özeti	94
Faktörlere göre ters düşme	95
Simülasyon özeti.....	95
Simülasyon sonuçları	96
4.3.7 Doktorun unvanı sizin için önemli mi? sorusuna verilen cevaplara göre	
konjoint analizi sonuçları.....	96
4.3.7.1 Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir	
cevabını veren cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	96
Ters düşünme özeti	99
Faktörlere göre ters düşme	99
Simülasyon özeti.....	99
Simülasyon sonuçları	100
4.3.7.2 Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir	
cevabını veren cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	100
Ters düşünme özeti	102
Faktörlere göre ters düşme	103
Simülasyon özeti.....	103
Simülasyon sonuçları	104
4.3.8 Yararlanılan sağlık sigortası türüne göre konjoint analizi sonuçları.....	104
4.3.8.1 Zorunlu sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların konjoint analizi	
sonuçları	104
Ters düşünme özeti	107
Faktörlere göre ters düşme	107
Simülasyon özeti.....	107
Simülasyon sonuçları	108
4.3.8.2 Sosyal güvenlik kurumu sigortasına sahip cevaplayıcıların konjoint	
analizi sonuçları.....	109
Ters düşünme özeti	111
Faktörlere göre ters düşme	111
Simülasyon özeti.....	112
Simülasyon sonuçları	112
4.3.8.3 Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların konjoint analizi	
sonuçları	112
Ters düşünme özeti	114

Faktörlere göre ters düşme	115
Simülasyon özeti	115
Simülasyon sonuçları.....	116
4.3.9 Hastalığın şiddetine göre konjoint analizi sonuçları	116
4.3.9.1 Hastalığın şiddetini hafif tanımlayan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	116
Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	116
Ters düşünme özeti.....	118
Faktörlere göre ters düşme	119
Simülasyon özeti	119
Simülasyon sonuçları	120
Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	120
Ters düşünme özeti.....	122
Faktörlere göre ters düşme	123
Simülasyon özeti	123
Simülasyon sonuçları.....	124
Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	124
Ters düşünme özeti.....	126
Faktörlere göre ters düşme	126
Simülasyon özeti	127
Simülasyon sonuçları.....	127
Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	128
Ters düşünme özeti.....	130
Faktörlere göre ters düşme	130
Simülasyon özeti	131
Simülasyon sonuçları.....	131
Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	131
Ters düşünme özeti.....	134
Faktörlere göre ters düşme	134
Simülasyon özeti	135
Simülasyon sonuçları.....	135
4.3.9.2 Hastalığın şiddetini orta tanımlayan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	135
Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	135
Ters düşünme özeti.....	135
Faktörlere göre ters düşme	137
Simülasyon özeti	138
Simülasyon sonuçları.....	138
Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	139
Ters düşünme özeti.....	141
Faktörlere göre ters düşme	142
Simülasyon özeti	142
Simülasyon sonuçları.....	143

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	143
Ters düşünme özeti.....	145
Faktörlere göre ters düşme.....	146
Simülasyon özeti.....	146
Simülasyon sonuçları	147
Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	147
Ters düşünme özeti.....	149
Faktörlere göre ters düşme.....	149
Simülasyon özeti.....	150
Simülasyon sonuçları	150
Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	151
Ters düşünme özeti.....	153
Faktörlere göre ters düşme.....	153
Simülasyon özeti.....	154
Simülasyon sonuçları	154
4.3.9.3 Hastalığın şiddetini ağır tanımlayan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	155
Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	155
Ters düşünme özeti.....	157
Faktörlere göre ters düşme.....	157
Simülasyon özeti.....	158
Simülasyon sonuçları	158
Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	158
Ters düşünme özeti.....	161
Faktörlere göre ters düşme.....	161
Simülasyon özeti.....	161
Simülasyon sonuçları	162
Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları.....	162
Ters düşünme özeti.....	164
Faktörlere göre ters düşme.....	165
Simülasyon özeti.....	165
Simülasyon sonuçları	166
Ağır şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	166
Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları	166
Ters düşünme özeti.....	168
Faktörlere göre ters düşme.....	169
Simülasyon özeti.....	169
Simülasyon sonuçları	170
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	171
KAYNAKLAR.....	177
EKLER	181
EK A.....	182

ÖZGEÇMİŞ	187
-----------------------	------------

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 3.1. Değişken kodlaması	19
Çizelge 4.1. Konjoint analizinde kullanılmak üzere hazırlanan simülasyon kartları ..	24
Çizelge 4.2. Konjoint analizi spss genel sonuçları	28
Çizelge 4.3. Kadın cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	34
Çizelge 4.4. Erkek cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	38
Çizelge 4.5. 16 - 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	41
Çizelge 4.6. 26 - 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	45
Çizelge 4.7. 36 - 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	48
Çizelge 4.8. 46 - 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	52
Çizelge 4.9. 56 - 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	55
Çizelge 4.10. İlkokul mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları ..	59
Çizelge 4.11. Ortaokul mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	63
Çizelge 4.12. Lise mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	67
Çizelge 4.13. Üniversite - yüksek okul mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	70
Çizelge 4.14. Lisansüstü mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	74
Çizelge 4.15. 0 - 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	78
Çizelge 4.16. 500 - 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	82
Çizelge 4.17. 1000 - 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	86
Çizelge 4.18. 1500 - 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	89
Çizelge 4.19. 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	93
Çizelge 4.20. Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanını önemli bulan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	97
Çizelge 4.21. Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanını önemsiz bulan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	101
Çizelge 4.22. Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	105
Çizelge 4.23. Sosyal güvenlik kurumu sigortasına sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	109

Çizelge 4.24. Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	113
Çizelge 4.25. Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	117
Çizelge 4.26. Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	121
Çizelge 4.27. Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	125
Çizelge 4.28. Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	128
Çizelge 4.29. Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	132
Çizelge 4.30. Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	136
Çizelge 4.31. Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	140
Çizelge 4.32. Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	144
Çizelge 4.33. Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	148
Çizelge 4.34. Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	151
Çizelge 4.35. Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	155
Çizelge 4.36. Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları	159
Çizelge 4.37. Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	163
Çizelge 4.38. Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları.....	167

GRAFİKLER LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik 3.1. Konjoint analizi akış grafiği	10
Grafik 3.2. Vektör fonksiyonunun grafik gösterimi	13
Grafik 3.3. İdeal nokta fonksiyonunun grafik gösterimi.....	14
Grafik 3.4. Parçalı fonksiyonun grafik gösterimi	15

SAĞLIK KURULUŞU TERCİHİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN OPTİMAL KOMBİNASYONLARININ BELİRLENMESİ

ÖZET

Yapılan tez çalışmasında hastaların sağlık kuruluşu seçiminde nelere öncelikli olarak önem verdikleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunu sağlamak için de hastaların sağlık kuruluşu tercih etmede etkili olan faktörlerin optimal bir kombinasyonu ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Bu optimal kombinasyon bulma çalışmasında genel itibariyle başta konjoint analizi olmak üzere çok değişkenli istatistiksel yöntemlerden faydalanılmıştır.

Ortaya çıkan sonuçlar ışığında var olan sağlık kuruluşlarında düzeltmelere gidilmesi henüz kurulma aşamasında olan kuruluşların ise bu bulgulara önem vererek kuruluşlarını tamamlamalarını sağlamak amaçlanmıştır. Böylelikle hastanın önem vermediği konularda yapılan maddi harcamalarda tasarrufa gidilerek hem hastaların hem de sağlık kuruluşunun arz talep noktasında birbirlerine daha hızlı ve daha uygun koşullarda ulaşmaları sağlanacak, devlette büyük bir israf yapmaktan korunmuş olacaktır.

Tüketici tarafından tercih edilen sağlık kuruluşları için tercih edilmede etkili olan faktörler ve istatistiksel yöntemlerle elde edilen optimal kombinasyonlar sağlık kuruluşlarının kârını ve hasta memnuniyetini maksimize etmede ileriki zamanlarda da güncelliğini koruyup çok önemli ve çok özgün sonuçlar vermiştir. Ortaya çıkan özgün sonuçların ekonomik anlamda getirisi olup, kıt kaynakların optimal kullanımına katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Kuruluşu; Konjoint Analiz; Optimal; Kombinasyon.

DETERMINING THE OPTIMAL COMBINATIONS OF THE FACTORS AFFECTING THE CHOICE OF HEALTH FACILITY

ABSTRACT

This dissertation study aims to determine the patients' primary focus in choosing healthcare facilities. For this purpose, we tried to identify the optimal combination of the factors that affect the patient choice of healthcare facilities.

In this study aiming to determine the optimal combinations, multivariate statistical methods, primarily conjoint analysis, were utilized.

In the lights of the study results, it is aimed to ameliorate the existing healthcare facilities and complete those under construction by considering these findings. Thus, unnecessary expenses would be reduced and supply and demands of both patients and the healthcare facilities would be converged on more quickly and wastage in state budget would be prevented.

For the healthcare facilities preferred by the consumers, the factors affecting consumers' preference and optimal combinations obtained by statistical methods kept up-to-date and gave unique results in maximizing the profit of healthcare facility and patient satisfaction. It is expected that emergent unique results would have economic returns and contribute to the optimal use of scarce resources.

Key Words: Health Facility; Conjoint Analysis; Optimal; Combinations.

1. GİRİŞ

Her geçen gün önemini daha çok arttıran teknoloji ve beraberinde gelişen yoğun rekabet, sunulan mal veya hizmetin tüketicilerin talepleri ile uyumlu hale gelmesi amacıyla örneklemin daimi olarak gözlenmesini gerekli kılmıştır. Mal veya hizmet üretiminde arzın sağlanması durumunda talebinde olacağı düşüncesinin bırakılması yani tüketicinin isteği doğrultusunda talebe yönelik arz oluşturmaya önem verilmesi, ortaya konan mal veya hizmetin tüketici beklentisine uygunluğundan, bu uygunluğun üreticiye ne denli kar sağladığına kadar birçok konuda bilgi alıp-verme zorunluluğunu ortaya koymuştur. Bu nedenle üretilecek mal veya hizmetlerde ne gibi özelliklere önem verilmesi gerektiğinin bilinmesi, günümüzde şirketlerin pazar araştırmalarına olan talebini arttırmıştır (Yeniay, İ., 2007).

1.1 Tezin Amacı

Tüm tüketiciler, bulunduğu koşulları ve buna bağlı gereksinimleri göz önünde bulundurarak ürün veya hizmetler arasından bir tercih yapar. Otomobil alırken renk ya da markaya fiyattan daha mı çok önem verilir? Seyahat firması seçiminde konfor, hizmet kalitesinden daha mı çok önemsenir?

Maddi bir varlığa sahip, ürün veya hizmetlerin bile tüketicinin beğenisine hitap etmesi ürün ya da hizmetin tercih edilme ihtimalini yükseltirken söz konusu maddiyatla ölçülemeyecek önemdeki sağlık olduğunda tüketicilerin hangi faktörlere önem verdiğinin bilinmesi sağlık kuruluşunun tercih edilme olasılığını arttıracaktır. Bu artışla birlikte var olan kuruluşlarda düzeltmelere gidilmesi henüz kurulma aşamasında olan kuruluşların ise bu ölçümlere önem vererek kuruluşlarını tamamlamaları önerilecektir. Böylelikle hastanın önem vermediği konularda yapılan maddi harcamalarda tasarrufa gidilerek hem sağlık kuruluşu hem de devlet büyük bir israftan korunmuş olacaktır. 2005 yılında Almanya’da Jens Leister ve Jürgen Stausberg’in Essen Üniversite Hastanesi ve Niederbeng Velbert Hastanesinde yaptığı buna benzer bir araştırmada Almanyadaki hastaların beklentileri somut olarak ortaya koyularak Almanya’da hastanın önem vermediği konularda yapılacak harcamalarda

tasarruf sağlanarak ülke bütçesine büyük bir katkı sağlanması amaçlanmıştır (Leister J., Stausberg, J., 2007).

Bu tezin amacı, Samsun özelinde sağlık hizmeti alanların önem verdikleri faktörlerin optimal kombinasyonunu belirlemektir. Ayrıca karar vericilere strateji geliştirmede yardımcı olmakta ikincil amaçtır.

1.2 Literatür Araştırması

Bu çalışmada konjoint analizi ile ilgili gerek yurt içinde gerek yurt dışında çeşitli sektörlerde yapılan bir çok çalışma titizlikle incelenmiştir.

Ulaşım sektöründe kişilerin hangi özelliklere hangi oranda önem verdiğini anlamaya yönelik yapılan iki çalışmanın birinde kişilerin en çok otobüs firmasının adına diğerinde ise firmanın kullandığı otobüs markasına önem verdikleri görülmüştür (Gürbüz, H., Kaygusuz, Z., 2004) (Yeniay, İ., 2007).

Sağlık sigortaları sektöründe yapılan çalışmada kasko sigortası yaptırılırken birinci sırada dikkat edilen özelliğin sigorta şirketinin adı olduğu saptanmıştır (Aslan, H., 2006).

Enerji tasarrufunu etkileyen faktörlere ilişkin yapılan çalışmada katılımcılara göre enerji tasarrufunda en önemli etkenin çevresel kaygı ve sosyo-demografik türlerin olduğu görülmüştür (Poortinga, W., Steg, L., Vlek, C., Wiersma, G., 2003).

Konya’da sağlık sektöründeki hizmet kalitesinin ANOVA analiziyle araştırıldığı bir çalışmada hastaların kaldıkları hastaneyi tercih ederken en çok hastanenin sosyal güvenlik kurumlarıyla anlaşmasının var olup olmamasına önem verdikleri gözlenmiştir (Zerenler, M., Öğüt, A., 2007).

Tüketicilerin cep telefonu tercih ederken nelere dikkat ettiğini saptamaya yönelik yapılan iki ayrı çalışmanın ikisinde de öncelikli olarak dikkat edilen özelliğin telefonun markası olduğu görülmüştür (Çamlıdere, Ö., 2005) (Dikici, T., 2006).

Sağlık sektöründe faaliyette bulunan hastane işletmelerinde, hastaların hastaneleri genel hizmet bakımından değerlendirdiğinde öncelikli sorunun hastane ve hastane birimlerinin yerleşiminde yaşanan sıkıntı olduğu tespit edilmiştir (Kılınç, C.Ç., 2006).

Japonya’da sigara bırakma politikasıyla ilgili yapılan bir çalışmada nikotin sakızına duyulan talep araştırılmıştır (Ogura, S., Suzuki, W., Kawamura, M., Kadoda, T., 2006).

Macaristan’da sağlık politikasını oluştururken hasta tercihlerinin belirlenmesi ve hastaların talepleri doğrultusunda bir sağlık reformuna gidilmesini amaçlayan bir çalışma yapılmıştır (Akkazieva, B., Gulacsi, L., Brandtmuller, A., Pentek, M., Bridges, J.F.P., 2006).

Hamilelik döneminde bebeklerin down sendromlu olup olmayacağını anlamaya yönelik yapılan testlerin karşılaştırıldığı bir çalışmada görüntüleyici aletlerin kullanıldığı testlerin daha güvenilir sonuçlar verdiği gözlenmiştir (Bishop, A.J., Marteau, T.M., Armstrong, D., Chitty L.S., Longworth, L., Buxton, M.J., Berlin, C., 2004).

Avustralya’da liseden mezun olacak öğrencilerin üniversite tercihlerini anlamaya yönelik yapılan bir çalışmada öğrencilerin akademik saygınlığa önem verdikleri sonucuna ulaşılmıştır (Soutar, G.N., Turner, J.P., 2002).

Sağlık hizmetleri ünitesi programlarının değerlendirilmesi ve tasarlanmasında analiz türlerinin karşılaştırıldığı bir çalışmada konjoint analizinin diğer anket araştırmalarından daha iyi sonuç verdiği gözlenmiştir (Graf M.A., Tanner D.D., Swinyard W.R., 1993).

Acil servis birimindeki hemşirelerin zihinsel engelli bireylerin yerine aldığı kararları anlamaya yönelik yapılan çalışmada hemşirelerin bireyler hakkında karar alırken gelecekteki sağlık durumlarına dayanarak bu kararları aldıkları gözlenmiştir (Fisher, K., Orkin, F., Frazer, C., 2010).

Japonya’da yapılan bir çalışmada soğuk algınlığına yakalanan Japonların sağlık kuruluşu seçiminde nelere önem verdiği ve neye göre bu seçimi yaptıkları incelenmiştir (Suzuki, W., Ohkusa, Y., 2000).

1.3 Sağlık Kuruluşu Tercihini Etkileyebilecek Faktörlerin Belirlenmesi

Bu çalışmada, sağlık kuruluşu tercihini etkileyebilecek faktörleri belirlerken tüketicileri etkileyebilecek tüm faktörleri sunmanın maliyet ve zaman açasından mümkün olmaması sebebiyle tüketicilerin büyük çoğunluğunun beklentilerinin neler olabileceği düşünülerek kısıtlı sayıda faktör çalışmaya dahil edilmiştir. Bunlar sağlık kuruluşunun yeri, sağlık kuruluşunun kapasitesi, sağlık kuruluşunun modernliği, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliği, nitelikli personel yeterliliği ve personellerin ilgi seviyesidir.

2. KONJOİNT ANALİZİ

2.1 Konjoint Analizinin Tanımı ve Tarihçesi

İlk Konjoint analizi çalışmaları psikanalist ve edebiyat kuramcı Luce ve istatistikçi Tukey tarafından yapılmıştır. Tüketici odaklı ilk çalışmalar ise 1971 yılında yapılmaya başlanmıştır (Green, E.P., Rao, V.R., 1971). Konjoint analizi kelimesinin ilk kullanımı ise 1974 yılında Richard M. Johnson'a dayanmaktadır. Konjoint kelime türetimi açısından “*consider*” ve “*jointly*” kelimelerinin birleşmesiyle (birlikte düşünmek) oluşmaktadır (Gustafsson, A., Hermann, A., Huber, F., 2001).

Konjoint analizini, tanımlayacak, duyulduğunda hakkında bilgi verebilecek Türkçe bir kelime verilmek istenirse “İlişkilerin Analizi” veya “İlişkilendirme Analizi” denilebilir (Çamlıdere, Ö., 2005).

Konjoint analizi; mal veya hizmetlerin üretiminde sağlanan kimi özelliklerin tüketici tarafından nasıl karşılandığının görülmesinde tercih edilen çok değişkenli istatistiksel bir tekniktir (Tatlídil, H., 1995). Başka bir deyişle ; mal veya hizmeti alma aşamasında göz önünde bulundurulan faktörlerin alıcının en çok beklentisini karşılayacak kombinasyonunun belirlenmesi ve o mal ya da hizmete dair en çok seçilen faktör düzeylerinin tespit edilmesini de sağlamaktadır. Konjoint analizi ile birlikte tüketicinin bir mal veya hizmete verdiği önemin o mal ve hizmetin ortaya konan tüm özelliklerinden sağlanacak yararın tamamına karşılık geldiği, ayrıca da o mal ve hizmetin tüketiciye ulaşması şansının o mal veya hizmetten sağladıkları yarar ölçüsünde olduğu var sayılır.

Konjoint analizi iki ana varsayıma bağlıdır. Birincisi, mal veya hizmetin, nitelik düzeylerinin kombinasyonları olarak tanımlanabilmesi, ikincisi ise bu nitelik düzeylerinin, alıcıların o mal veya hizmete dair görüşlerinin bilinmesidir (Gill, J.M., Sacher, M., 1997).

2.2 Konjoint Analizinin Amacı

Konjoint analizinin amacı, sonlu tanımdaki özelliklerin ne tür kombinasyonlarda tüketici tarafından seçileceğini tahmin etmektir. Mal veya hizmet oluşumunda piyasaya yeni verilen ürünlerin ve reklamların alıcı üzerindeki etkisinin öğrenilmesinde yoğun olarak kullanılan bir yöntemdir (Yalnız, A., Bilen, L., 1997).

2.3 Konjoint Analizinin Varsayımları

- Ankette sunulan mal veya hizmete ilişkin ortaya konan nitelik ve nitelik düzeylerinin anket uygulanan birey tarafından bilindiği,
- Anket uygulanan bireyin kendisi için en elzem olan fayda değerine sahip mal ve hizmeti seçtiği,
- Anket uygulanan bireylerin, uygulayıcıya mal veya hizmetle ilgili görüşlerini doğru ve tarafsız bir şekilde verdiği,
- Anket içerisinde bulunan niteliklerin ve nitelik düzeylerinin araştırma yapılan mal veya hizmet ile ilgili ve ürünün özelliklerini açıklayıcı olduğu,
- Anket uygulanan bireylerin ankette belirli özelliklere sahip mal veya hizmetleri sıralama ya da puanlama yaparak değerlendirdiğidir (Dikici, T., 2006).

2.4 Konjoint Analizinin Adımları

- Mal veya hizmetin belirleyici olan özelliklerinin saptanabilmesi,
- Tüm değişkenlere ait nitelik düzeylerinin belirlenmesi,
- Anket formunun hazırlanması,
- Anketi uygulayacak kişilerin anket hakkında bilgilendirilmesi,
- Anketin uygulanması,
- Uygulanan her bir anketin, her bir özelliğinin bütün nitelik düzeylerinin satın alma üzerindeki etkisinin saptanması,
- Birbirine yakın seçim yapan bireylerin gruplanarak bazı ortak tercih modellerinin ve/veya tüm bireyler için ortak tüketim modelinin oluşturulması,
- Mal ve hizmetin rakip mal ve hizmet alternatifleri arasında seçilme oranının tüm piyasa kesitleri için araştırılmasıdır.

2.5 Konjoint Analizinin Kullanıldığı Yerler

- Yeni bir mal veya hizmeti piyasaya sürmeden önce en uygun tasarımın ne olduğunu saptamada,
- Rakiplerimizin mal ve hizmetlerinden bizim yeni mal ve hizmetlerimize satın alma aşamasında ani değişim varsa onları tahmin etmede,
- En uygun dağıtım modeli, mal veya hizmetin çıkış yeri türü ve sayısı, araçların nasıl olması gerektiği ya da kotalı satışlarda yaşanan problemlerde gerekli düzenlemeleri tahmin etmede,
- Rekabet durumunda mevcut ürün özelliklerinde değişime gidilmesinin gerekip gerekmediğinin tespit etmede,
- Bizim dışımızda piyasaya yeni bir ürün sürüldüğünde yeni bir düzenleme yapmamamız durumunda göreceğimiz zararı tahmin etmede,
- Yeni piyasaya sürülecek ürünlerin nasıl karşılanacağını tahmin etmede,
- Bize ait ürüne, kendimiz rakip ürün ürettiğimizde (kendi kendinin etini yemek) oluşacak tabloyu tahmin etmede,
- Alıcının karar verme sürecindeki durumsal değişkenlerin etkisini tahmin etmede,
- Pazarın nasıl paylaşılması gerektiğini tespit etmede,
- Mal ve hizmetlerin ücreti konusunda yapılacak değişikliklerde tüketici tepkilerini tahmin etmede,
- Reklam stratejileri ve konularıyla ilgili ücret farkını oluşturan etmenleri tahmin etmede kullanılır (Yeniay, İ., 2007).

2.6 Konjoint Analizinin Avantajları ve Dezavantajları

Konjoint analizinin en büyük avantajı, alıcıların bir mal veya hizmete ilişkin her bir niteliğe ne kadar önem verdiğinin bulunmasıyla, her bir faktörün her bir nitelik düzeyine ilişkin tercih derecelerinin bulunmasına olanak sağlamasıdır. Saptanan tercih derecelerinin yardımıyla bir bireyin faktörler arasındaki seçimlerinin direk olarak karşılaştırılmasını sağlamaktadır. Genelde bütün alıcı beğenisine odaklı çalışmalarda görüşülen bireyler farklı mal ya da hizmet senaryolarını değerlendirmek yerine bir senaryoya odaklanmaktadır. Konjoint analizinde ise her bireyden bir değerlendirme almak yerine farklı faktör düzeylerinin de bulunduğu bazı senaryoları

sunma imkanı sağlamaktadır. Bu sayede mal veya hizmet faktörlerinin göreceli önemi daha açık bir şekilde tanımlanmaktadır.

Ayrıca konjoint analizi, pazarlamacılara cevap sağlamada, stratejik pazarlama ve satış kararları verilmesi gerektiğinde uygulayıcıya önemli bir fayda sağlamaktadır (Schutte, I.C., 1999).

Konjoint analizinin en büyük dezavantajı ise uygulanacak kombinasyon adedinin fazla olması durumunda anket uygulanan bireyde senaryolar arasında kopukluk olması ve doğru bir sonuçtan uzaklaşmasıdır. Bunun yanı sıra, değerlendirilecek mal veya hizmetin tüm özelliklerinin tam ve doğru olarak ortaya konması gerektirir. Konjoint analizi izlenime dayalı mal ve hizmetlerden çok, işlevsel ve görsel mal ve hizmetlerin değerlendirilmesine daha çok olanak sağlamaktadır. Bununla birlikte sürekli ulaşılabilinen mal ve hizmetlerden çok, ulaşılması az mal ve hizmetlerde kullanıma daha uygun düşmektedir.

Konjoint analizi bütün dezavantajlarına rağmen, piyasa araştırmalarında optimal sonuçları veren çok değişkenli istatistik metotlarından biridir (Özdamar, K., 2004).

3. KONJOİNT ANALİZİNİN AŞAMALARI

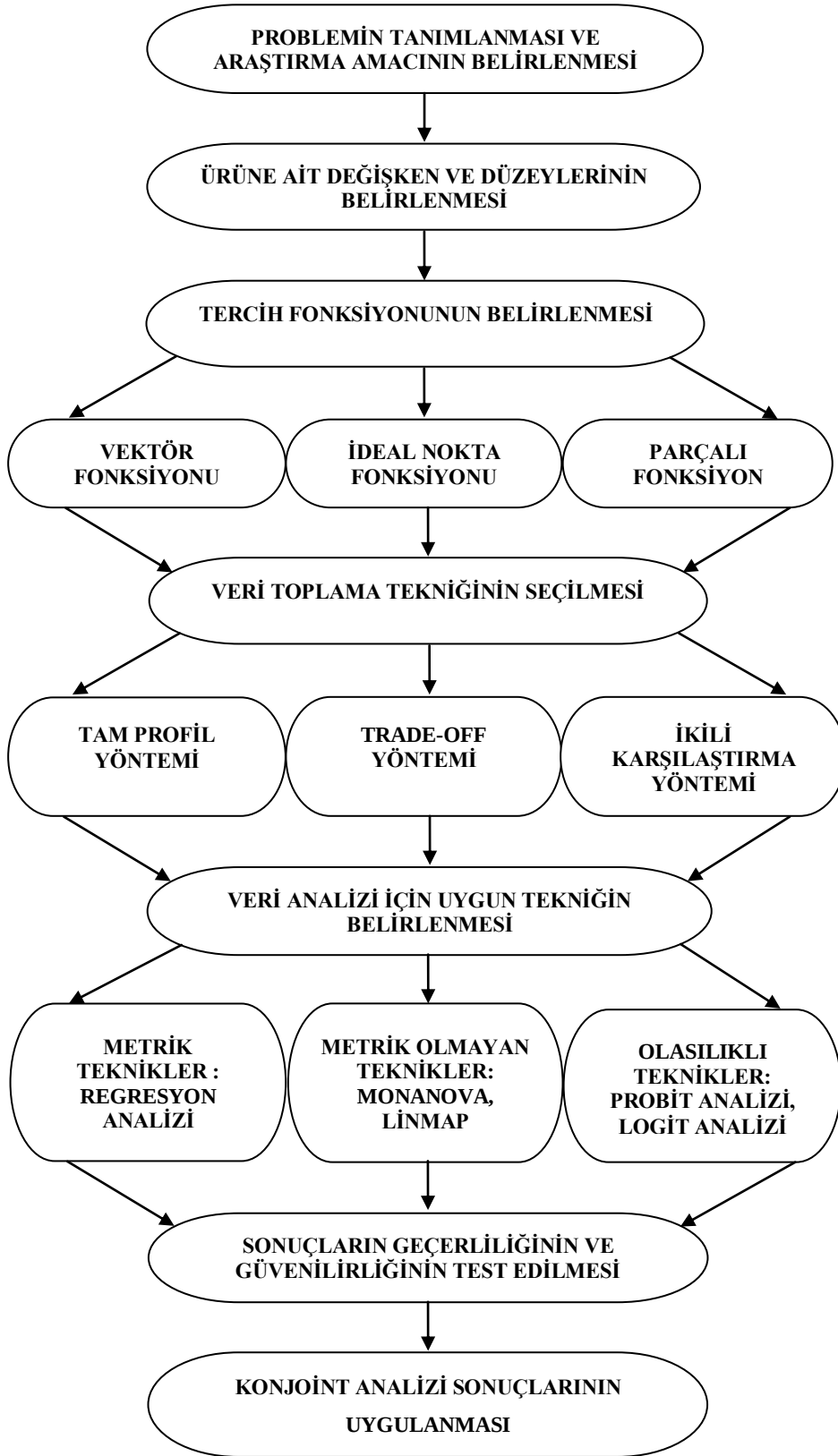
Uygulamalı Konjoint Analizine geçilmeden önce analiz sürecinin farklı tercihler hakkındaki akış grafiğine karar verilmelidir. Her adım bulguları ortaya çıkarmaya ve araştırma sahasının gelecekteki değişimlerine uygun olmasına rağmen, hiç kimse bireysel adımların birinden diğerine geçildiğini ve kararların bağımsızca verildiğini düşünmemelidir. Grafik 3.1’de akış grafiğinin nasıl olması gerektiği belirtilmiştir (Sönmez, H., 2001) (Şen, H., Çemrek, F., 2004).

3.1 Problemin Tanımlanması ve Araştırma Amacının Belirlenmesi

Tüm analizlerde olduğu gibi konjoint analizinde de araştırma probleminin tanımlanması ve araştırmanın neden yapıldığının belirlenmesi gerekmektedir. Araştırmacı, nesnenin niteliklerini ve bu niteliklerin düzeylerini belirler. Seçilen nitelikler, tüketicinin satın alma kararlarını etkileyebilen gözde ve çok önemli nitelikler olmalıdır. Örneğin bir bilgisayarda aranan en önemli özellikler işlemci ve sabit disk kapasitesidir. Bununla birlikte, söz konusu niteliklerin ölçülebilir farklı düzeyleri de olmalıdır. Örneğin bilgisayar işlemcilerinde Intel Core i7, Intel Core i5, Intel Pentium 4 gibi farklı düzeyler araştırmaya dahil olabilir.

Konjoint analizi ile ilgili bir çalışmanın iki amacı vardır. Birincisi, tahmin değişkenleri ve bu değişkenlerin tüketici tercihlerine katkılarının belirlenmesidir. Örneğin; bir konut alımında konutu satan şirketin isminin (markanın) nasıl bir etkisinin olacağı ya da kredi kullanımında dosya ücretinin ya da faiz oranının ne kadar etkili olacağı konjoint analizi çerçevesinde araştırılabilir. İkinci amaç ise tüketicinin yargılamalarının ortaya koyduğu özelliklerden oluşan kombinasyonu saptayan geçerli modelin oluşturulmasıdır.

Araştırmacı öncelikle söz konusu ürün veya hizmete değer ya da fayda katan tüm faktörleri tanımalı ve tüketicinin seçim sürecine katılan tüm kritik karar değişkenlerini belirlemelidir. Bu aşamada, ürün ya da hizmetin toplam değeri üzerinde pozitif ve negatif tüm faktörler tanımlanmalıdır. Araştırmada pozitif faktörlere daha çok ağırlık verilmesi, görüşülen kişilerin yargılamalarını çarpıtabilir.

Grafik 3.1. Konjoint analizi akış grafiği

Ayrıca, negatif etkili bir faktörün araştırmaya dahil edilmemesi durumunda, görüşülen kişilerin bu faktörü bilinçaltında düşünmesi araştırmayı geçersiz hale getirebilmektedir.

Konjoint analizi, tasarım aşamasında tercih üzerinde belirleyici olan tüm faktörler çalışmaya dahil edilmelidir. Ancak, önemli olmasına karşılık, diğer ürün ve hizmetlerden farklılık yaratılamayacak faktörlerin çalışmaya alınmasına gerek yoktur (Hair, Jr. J.F., Black, W.C., Babin B.J., Anderson, R.E., 2009).

3.2 Ürüne Ait Değişken ve Düzeylerinin Belirlenmesi

Araştırma problemi tanımlandıktan sonraki aşama ürüne ait faktörlerin (niteliklerin) ve bu faktörlere ait düzeylerin belirlenmesi aşamasıdır. Bu aşamada faktör sayısının belirlenmesi ve faktörler arasında doğrusal bağlantı probleminin olup olmaması önem taşımaktadır.

Ayrıca araştırmacılar, tüketici tercihlerini değerlendirmek için teorik ve metodolojik yönergeleri takip ederken çalışma planına, örnek hacmine ve aynı çalışma içinde ölçülen çıktı sayılarını dikkate almalıdırlar (Girod, I., Marquis, P., 2011).

3.2.1 Faktör sayısının belirlenmesi

Bu aşamada önce faktör sayısının belirlenmesi gerekir. Çünkü araştırmada kullanılan faktör sayısı direk olarak sonuçların güvenilirliğini ve istatistiksel geçerliliğini etkiler. Faktör ve düzey sayısının arttırılması, tahmin edilecek parametre sayısının artmasına neden olacaktır. Bu durumda da ya daha fazla kart/ekran (uyarıcı) sunumunu beraberinde getirecek ya da parametrelerin güvenilirliğini azaltacaktır.

Analizin bireysel seviyede gerçekleştirilmesi durumunda yanıtlayıcı tarafından değerlendirilme zorunluluğu olan minimum uyarıcı sayısı şu şekilde hesaplanır;

$$\text{Minimum uyarıcı sayısı} = \text{Toplam seviye sayısı} - \text{Toplam faktör sayısı} + 1$$

Örneğin; iki tanesi iki seviyeli ve üç tanesi de üç seviyeli olan, beş faktör kullanılarak yapılacak bir konjoint analizinde minimum uyarıcı sayısını şu şekilde hesaplayabiliriz;

$$\text{Toplam seviye sayısı} = (2 * 2) + (3 * 3) = 13$$

$$\text{Toplam faktör sayısı} = 5$$

$$\text{Minimum uyarıcı sayısı} = 13 - 5 + 1 = 9$$

Bununla beraber konjoint analizinde kullanılan değişken sayısı genellikle 6 – 7 olup, bu sayı 10 – 15’e kadar artabilmektedir. Ayrıca, seçim ile ilişkisi olmayan hiçbir faktör çalışmaya katılmamalı, faktörler ürün ya da hizmet hakkında tam ve anlamlı bilgi sağlamalı ve gerçekçi olmalıdır.

3.2.2 Faktörler arası çoklu doğrusal bağlantı problemi

Bu aşamada ikinci olarak dikkate alınması gereken durum, faktörler arasındaki çoklu doğrusal bağlantı problemidir. Çünkü bu durumdan parametre tahminleri etkilenir.

Çoklu doğrusal bağlantı, iki ya da daha çok faktör kombinasyonunu (uyarıcı yapıyı) gerçekçi olmaktan uzaklaştırır.

Faktörler açık ve net bir biçimde tanımlandıktan sonra, her bir faktör için anlamlı olabilecek düzeyler belirlenmelidir. Bir değişken sayısal ise (fiyat gibi) düzeyler için sınıf aralığının belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca gerçekçi olmayan sınıf aralığı kullanılmamalıdır (Yeniay, İ., 2007).

3.3 Tercih Fonksiyonunun Belirlenmesi

Tercih fonksiyonları, ürünün analiz için belirlenen değişkenlerinin düzeyleri ile o değişkenin tercih edilmesi arasındaki ilişkinin yönünü belirlemede kullanılan matematiksel yöntemdir. Tercihlerin ölçülmesi, durum teorisi ve ölçüm modellerinin beklenen değerlerini temel alan bir tüketici araştırma parçasıdır (Tatlídil, H., 1995).

Konjoint analizindeki tercih araştırmasının alanı çok geniş ve çok aşamalıdır. Tercih modelleri her özellik için yarar seviyesi tanımlayan matematik formülleridir. Pratikte özellikler parçalı doğrusal ve eğrisel fonksiyonlar olarak modellenir. En fazla kullanılan modeller Vektör fonksiyonu (doğrusal model), İdeal nokta fonksiyonu (karesel model) ve Parçalı fonksiyondur (kısmi yarar modeli) (Raghavarao, D., Wiley J. B., Chitturi P., 2011).

3.3.1 Vektör fonksiyonu

Bu model en basit sınıflandırılmış modeldir. Çünkü düzeylerin değerleriyle çarpılan tek bir tercihi tahmin eder. Vektör fonksiyonu sadece sayısal değişkenler için ve değişkenin düzeyleri ile o değişkenin tercih edilmesi arasında doğrusal bir ilişki olduğu düşünöldüğünde kullanılmaktadır.

Eğer değişken düzeyleri kötüden iyiye giderse, o değişkenin tercihinin doğrusal artacağı (Linear More), değişken düzeyleri iyiden kötüye giderse o değişkenin tercihinin doğrusal olarak azalacağı (Linear Less) söylenebilir (Şen, H., Çemrek, F., 2004). Bu doğrusal artan ve azalan tanımlamalar genel ekonomi teorisi ve doğal tüketici davranışları göz önünde bulundurularak yapılmaktadır. Vektör modeli, niteliğin miktarı p artarken tercihin artacağını varsayan tek doğrusal bir fonksiyondan oluşur (tercih eğer negatif ise azalır).

j. nitelik için tercih fonksiyonu (3.1)' deki gibidir.

$$s_j = \sum_{p=1}^t w_p y_{jp} \quad (3.1)$$

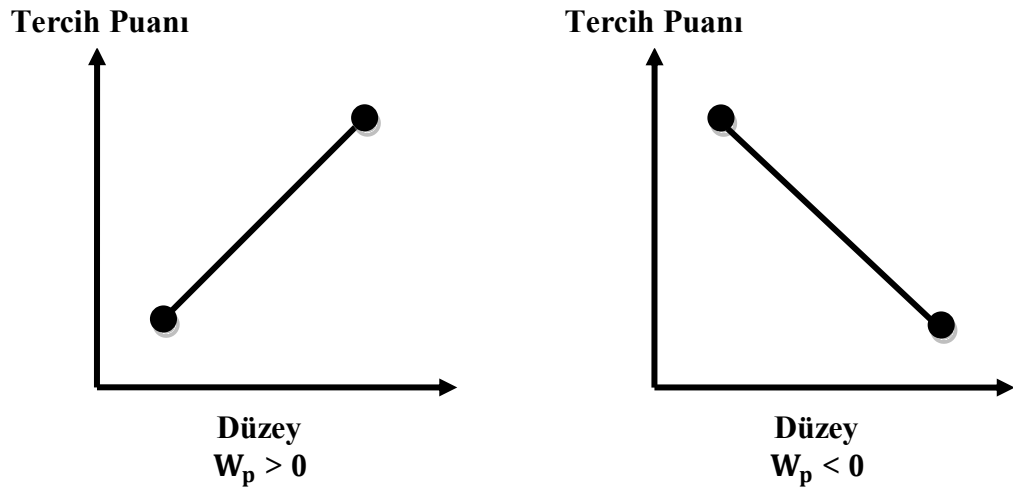
Burada; $j = 1, \dots, m$ (m : deneme kombinasyonu sayısı)

$p = 1, \dots, n$ (n : değişken sayısı) şeklinde tanımlanır.

Formüldeki sembollerin tanımları aşağıda belirtilmiştir.

w_p : Her p özelliğe atanan bireylerin ağırlığı, oransal önemidir. Bu ağırlıklar örneklemdaki her birey için deneme kombinasyonlarına verdikleri tercih puanlarına göre farklılık gösterir. (Bir ağırlık her özellik için hesaplanır.)

y_{jp} : j 'nci deneme kombinasyonu için p 'nci özellik düzeyini gösterir. (Varsayılan sürekli değişken; fiyat, seyahat zamanı vb.)

Grafik 3.2. Vektör fonksiyonun grafik gösterimi

Bir ürüne ilişkin belirlenen özelliklerden sadece biri göz önüne alınırsa ve sadece bu değişkene dayanarak ürüne tercih puanı verileceği düşünülürse, söz

konusu özelliğin düzeyleri ile tercih puanı arasındaki ilişki Grafik 3.2'deki gibi gösterilebilir.

3.3.2 İdeal nokta fonksiyonu

İdeal nokta, karesel bir fonksiyonun temsil ettiği eğrinin tepe noktasına karşılık gelen değişken düzeyidir. Bu model bir değişkenin optimum veya ideal miktarını tanımlar. İdeal nokta modeli tat ve koku gibi niteliksel (sözel) değişkenler için uygundur. Bu model, j'nci deneme kombinasyonu ve bireyin ideal noktası X_p arasındaki ağırlıklı uzaklık (d_j^2) ve tercihler arasındaki ters ilişkiyi ortaya koyar.

İdeal noktanın formülü (3.2)'deki gibidir.

$$d_j^2 = \sum_{p=1}^t w_p (y_{jp} - X_p)^2 \quad (3.2)$$

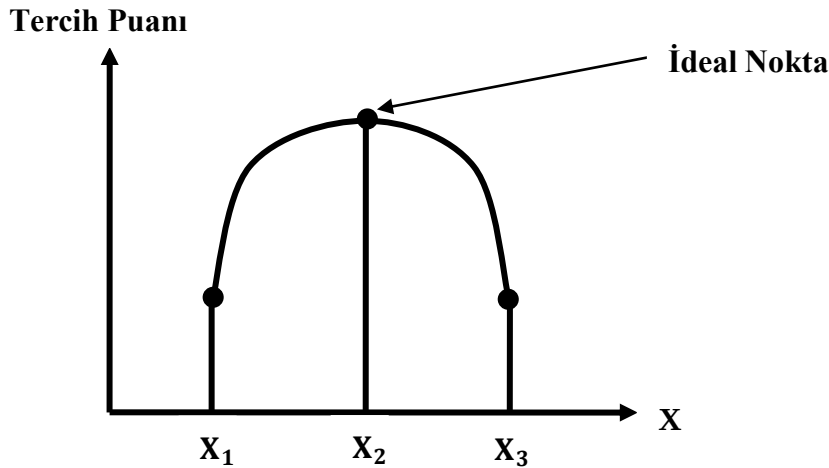
Formülde;

X_p : Değişken için ideal noktadır.

w_p : Her p özelliğe atanan bireylerin ağırlığıdır.

d_j^2 : j'nci deneme kombinasyonuna göre bireyin ideal noktasına (X_p) uzaklığıdır.

y_{jp} : j'nci deneme kombinasyonu için p'nci özellik düzeyidir.

Grafik 3.3. İdeal nokta fonksiyonunun grafik gösterimi

Grafik 3.3'te görüldüğü gibi üç düzeyli bir özellik için ideal nokta modeli eğrinin merkezi iki uçtan daha yukarıda bir eğri gibi görünür. En yüksek nokta değişkenin ideal miktarıdır.

3.3.3 Parçalı fonksiyon

Parçalı fonksiyon, en basit ve en çok kullanılan tercih fonksiyonudur. Bu model, özellik yararlarını parçalı doğrusal bir eğri tarafından tanımlar. Genellikle renk, marka gibi değişkenlerin yer aldığı çalışmalarda tercih fonksiyonu olarak parçalı fonksiyon kullanılır.

Parçalı fonksiyonun formülü (3.3)'deki gibidir.

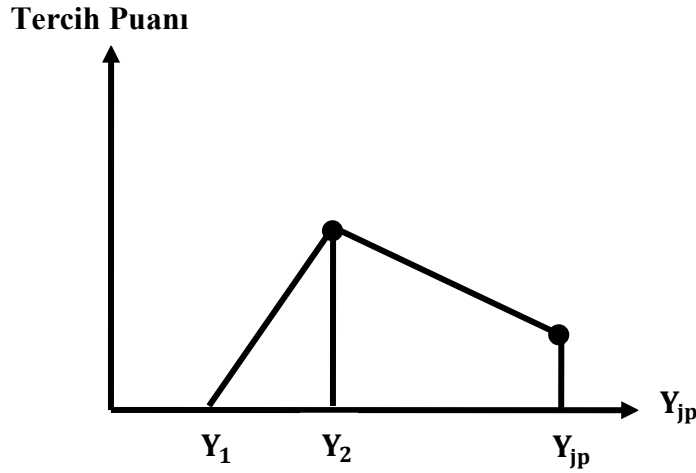
$$s_j = \sum_{p=1}^t f_p(y_{jp}) \quad (3.3)$$

Burada;

s_j : j'nci deneme kombinasyonundaki tercihtir.

f_p : p'nci değişken için farklı düzeylerinin kısmi-değerlerini gösteren fonksiyondur.

y_{jp} : j'nci deneme kombinasyonu için p'nci nitelik seviyesidir.

Grafik 3.4. Parçalı fonksiyonun grafik gösterimi

Parçalı fonksiyonun çok kullanılmasının nedeni Grafik 3.4'te görüldüğü üzere, grafik olarak yorum kolaylığı sağlamasındandır. Ayrıca bu model marka, renk gibi değişkenin düzeyleri ile bu değişkenlerin tercihi arasında bir yön belirtilemediğinde kullanılmaktadır.

3.4 Veri Toplama Tekniğinin Seçilmesi

Konjoint analizinin uygulamasında deneme kombinasyonlarının oluşturulması çok büyük önem taşır. Çünkü tüketiciye, karar vermesini etkileyen özelliklere ilişkin değişkenler ve düzeyleri ile oluşturulmuş kombinasyonlar sunulur ve bunlar kullanılarak tüketicinin gerçek düşünceleri tahmin edilmeye çalışılır. Bir araştırma probleminde bir ürüne ilişkin 5 değişken ve her bir değişkenin üçer tane düzeyi olduğu varsayılın. Burada, $3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 = 243$ adet kombinasyonun oluşturulması gerekir (Churchill, G.A., 1995). Ancak bu rakam uygulanış bakımından çok yüksek bir rakamdır. Burada araştırmacı belirlediği değişken ve düzeylerin miktarını azaltma yoluna gidebilir. Ancak değişken ve düzey sayısı azaltılamıyorsa, uygulanabilecek alternatifler vardır. Kombinasyon sayısının indirilebilmesi için ortogonal model kullanılabilir (Orme, K.B., 2007).

Konjoint analizinde en önemli aşama değişkenlerin belirlenmesi ve anket formunun hazırlanması sırasında izlenecek yolun seçimidir. Araştırma problemi için belirlenen değişken ve düzeylere göre oluşturulmuş kombinasyonların tüketiciye tüketim anında sunumu ile elde edilmektedir. Anket formunun hazırlanmasında uygulanan üç yol vardır. Bunlar Trade-Off Yöntemi, Tam Profil Yöntemi ve İkili Karşılaştırma Yöntemleridir.

3.4.1 Trade-off yöntemi

Bu yaklaşım, sıralamaya göre düzeylerin bütün kombinasyonlarını her defasında iki özelliği ele alarak karşılaştırır. Cevaplayıcılardan, iki özellikten oluşan tablonun her hücreğine 1’den başlayarak tercih sıralamalarını yazmaları istenir.

3.4.2 Tam profil yöntemi

Bu yaklaşımda, olası tüm deneme kombinasyonları oluşturulur. Bir defada bir ürünün sadece iki değişkenine ait düzeyler değil, tüm değişkenlere ait tüm düzeyler incelenmektedir. Eğer, trade-off yöntemiyle derlenecekse bunun için değişkenlerin ikili karşılaştırma tabloları hazırlanmalıdır. Ancak veriler tam profil yöntemiyle derlenecekse ürünün tüm özellik ve düzeylerini içeren özel bir anket formu hazırlanmalıdır.

Olası tüm kombinasyonları ayrı ayrı yazarak cevaplayıcıdan bunları sıralamasını istemek oldukça zor olduğu için her bir faktör ve düzeylerinin seçiminin

birbirinden bağımsızlığı biçimindeki varsayımı altında, sadece ana faktörlerin dikkate alındığı bir deney tasarımı (ortogonal düzen) kullanılmaktadır (Aaker, D.A., Day, G.S., 1990).

3.4.3 İkili karşılaştırma yöntemi

Bu yöntem tam profil ve trade-off tekniklerinin bir bileşkesidir. Yanıtlayıcıdan kendisine sunulan kartları, ikili olarak karşılaştırması istenir. Bu yaklaşımda da yanıtlayıcıya ürün ve hizmetleri tanımlayan kartların bir alt kümesi verilir. Bunlar arasında bir tercih yapması beklenir.

Konjoint analizinde, oluşturulan anketi cevaplama üç değişik yol vardır :

- Cevaplayıcılardan her bir deneme kombinasyonu için bir tercih skoru ataması istenir.
- Cevaplayıcılardan 1'den başlayarak toplam deneme kombinasyonu sayısı kadar her bir deneme kombinasyonuna bir sıra değeri ataması istenir.
- Cevaplayıcılardan tercihleri doğrultusunda deneme kombinasyonlarını sıraya koyması istenir.

3.5 Veri Analizi İçin Uygun Tekniğin Belirlenmesi

Konjoint analizinde başlıca amaç, cevaplayıcıların deneme kombinasyonlarına (oluşturulan kartlara) verdikleri tercih puanını kullanıp, her bir değişken için fayda katsayılarını hesaplayarak oransal önem değerlerini bulmak ve böylece o ürün için hangi değişkenin daha önemli olduğuna karar vermektir.

Fayda katsayısı, kişilerin deneme kombinasyonlarını değerlendirmelerinde her bir niteliğin ne kadar etkili olduğunu yansıtmaktadır. Bu nedenle, yanıtlayıcıların her birinin değişkenlerin hangi düzeylerini daha çok arzu ettiğini belirlemek üzere fayda katsayıları hesaplanır.

Konjoint analizinde değişken düzeylerinin fayda katsayısının belirlenmesi için kullanılacak olan hesaplama yöntemi bağımlı değişkenin ölçüm yapısına bağlı olarak üç tanedir.

3.5.1 Metrik metotlar

Bu grupta kullanılan teknikler; Kukla Değişkenli Regresyon (Sıradan En Küçük Kareler Yöntemi) ve Mutlak Hataların Toplamının Minimizasyonudur. Bu

tekniklerden kukla değişkenli regresyon yöntemi parametrelerin standart hatalarını da hesaplama olanağı tanıdığından daha avantajlı olmakla birlikte uygulaması daha kolaydır ve daha fazla kullanılmaktadır. Mutlak hataların toplamının minimizasyonu (MSAE) metodu ise kukla değişkenli regresyon yöntemine göre daha güçlü olmakla beraber araştırmacının tahmin edilen parametreler üzerine kısıtlar koymasına da izin verir. Metrik olmayan konjoint analiz modeli için R^2 her zaman aynı verilerin metrik analizinin R^2 'sinden daha büyüktür ya da ona eşittir. Metrik analizle sonuçlar daha kararlı ve uyarlanabilir olduğu için, küçük R^2 mutlaka bir dezavantaj değildir. Metrik konjoint analizi, metrik olmayan konjoint analizinin özel bir durumundan türetilmiştir. Bugün, metrik konjoint analizi, metrik olmayan konjoint analizinden daha sık kullanılmaktadır.

3.5.2 Metrik olmayan metotlar

Bu grupta yer alan teknikler Monanova (Monotonik Varyans Analizi), Prefmap, Johnson'un metrik olmayan değiş-tokuş yaklaşımı ve Linmap teknikleridir. Bu metotlar içinde monanova fayda fonksiyonu modeli ile sınırlı iken diğer metotlar hem vektör hem de fayda fonksiyonu modelleri için kullanılabilir. Ayrıca, linmap ideal nokta modeli için en uygun tekniktir. Linmap de lineer programlama kullanıldığından diğer metotlardan farklıdır. Lineer programlama ile global optimum parametreler tahmin edilebilmektedir. Bu yöntemler içinde en yaygın olarak kullanılanı monanovadır.

3.5.3 Olasılıklı metotlar

Bağımlı değişkenin satın alırım – satın almam ya da tercih ederim- tercih etmem gibi kategorik değerler aldığı durumlarda Logit ve Probit modelleri kullanılmaktadır. Logit model 'ilişkisiz değişkenlerin bağımsızlığı' varsayımının sağlanmasını gerektirir. Ancak bu varsayım birçok tüketici davranışı konularında gerçekçi değildir. Bununla beraber bu yöntem kullanıldığında global maksimum olasılık tahminleri oluşmaktadır. Probit modelinde ise global maksimum olasılık tahminleri her zaman mümkün olmayabilir.

3.5.3.1 Kukla değişkenli regresyon tekniği

Bağımlı değişken eşit aralıklı ölçekle ölçüldüğünde metrik teknikler kullanılmaktadır. Bunların içinde en çok kullanılanı uygulama kolaylığı olması

bakımından Kukla Değişkenli Regresyon tekniğidir. Kukla değişkenli regresyon da her değişken için düzey sayısının bir eksiği kadar kukla (dummy) değişken tanımlanır. Bu kukla değişken 0 veya 1 değerinden sadece birini alabilir. Eğer değişkene ilişkin ilgili düzey seçilmişse kukla değişken 1, seçilmemişse 0 değerini alır. Bir değişkenin göz önünde tutulmayan düzeyine “referans düzeyi” denir. Referans düzeyi değişkenin en iyi ya da en kötü olduğu düşünülen düzeyidir.

Kukla değişken sayısı q ile ifade edilirse; $q = (m-1) p$ olarak tanımlanır. Buradaki m , ilgili değişkene ait düzey sayısı; p ise değişken sayısıdır.

Deneme kombinasyonlarına verilen sıralama puanlarına göre her değişkenin düzeyine ilişkin fayda katsayıları hesaplanır. Bir yanıtlayıcının herhangi bir deneme kombinasyonuna verdiği sıralama puanının kukla değişkenli regresyon modeli;

$$s_{1j} = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_q X_q + \varepsilon_h \quad (3.4)$$

$h=1,2,\dots,q$, $j=1,2,\dots,v$ (v : deneme kombinasyonu sayısı) şeklinde tanımlanmaktadır.

Burada;

s_{1j} : 1. cevaplayıcının j 'nci deneme kombinasyonu için verdiği sıralama puanı,

β_q : Regresyon katsayıları,

q : Kukla değişken sayısı,

X_h : Değişkenin düzeyi için tanımlanan kukla değişkenler,

ε_h : Hata terimidir.

Tahmini kukla değişkenli regresyon doğrusu denklemi ise;

$$\hat{s}_{1j} = b_0 + b_1 X_1 + \dots + b_q X_q \quad (3.5)$$

ile gösterilir. Buradaki b_h değerleri tahmin değerleridir. Bir değişkene ait düzeylerin kukla değişken olarak kodlanması Çizelge 3.1’ de verilmiştir.

Düzye	X_1	X_2
1	1	0
2	0	1
3	0	0

Çizelge 3.1. Değişken kodlaması

X_1 ve X_2 bir değişkenin düzeyleri için tanımlanan kukla değişkenlerdir. Kukla değişken sayısı görüldüğü üzere (düzey sayısı – 1)'dir. 1.düzey için X_1 'in 1 değerini alması o düzeyin seçildiğini, $X_2 = 0$ değeri alması ise o düzeyin seçilmediğini gösterir. 3.düzey için $X_1 = 0$ ve $X_2 = 0$ değerlerini alması 3.düzeyin referans düzeyi olduğunu ifade eder. Kukla değişkenli regresyon analizi yardımıyla bulunan $b_1, \dots, b_h$ regresyon katsayılarından yararlanılarak her bir değişkenin düzeyleri için tek bir yanıtlayıcıya ait olan bireysel fayda katsayısı a_{ik} hesaplanır.

a_{ik} : i. değişkenin k'ncı düzeyinin seçilmesinin (kukla değişken değeri 1 olan düzey) beklenen tercih puanında meydana getireceği artış ya da azalış miktarıdır. Her kukla değişken için bulunan regresyon katsayısı (b_h), o değişkenin en iyi düzeyi dışında kalan düzeylerinin fayda katsayılarının değeri ile en iyi düzeyin fayda katsayısı değeri arasındaki farkı göstermektedir.

Bireysel fayda katsayılarından yararlanılarak her bir tüketicinin ürüne ilişkin değişkenlere ne kadar önem verdiğini gösteren oransal önem değerleri hesaplanır. Bunun için öncelikle değişkenin düzeyleri için hesaplanan fayda katsayılarının en büyüğü ile en küçüğü arasındaki fark bulunur. Daha sonrasında da birey için değişkenin oransal önemi hesaplanır.

$$k_{1i} = [\max(a_{ir}) - \min(a_{it})] \quad r, t = 1, 2, \dots, m \quad (3.6)$$

$$w_{1i} = \frac{k_{1i}}{\sum_{i=1}^p k_{1i}} \quad i = 1, 2, \dots, n \quad (3.7)$$

Buradaki w_{1i} , 1.birey için i. değişkenin oransal önemidir ve fonksiyonu (3.8)'deki gibidir.

$$\sum_{i=1}^p w_{1i} = 1 \quad (3.8)$$

Ortalama oransal önem (1.9)'deki gibi hesaplanır.

$$\bar{w}_i = \frac{\sum_{i=1}^n w_i}{n} \quad (3.9)$$

Burada $\bar{w}_i$ değişken için ortalama oransal önem değeridir.

3.6 Sonuçların Geçerliliğinin ve Güvenilirliğinin Test Edilmesi

Konjoint analizinde, hesaplanan fayda katsayıları ve oransal önem değerleri ile her cevaplayıcının ürün hakkındaki görüşlerine, neleri daha çok tercih ettiğine ilişkin bilgilere ulaşılır. Tüm cevaplayıcılar için bireysel olarak vermiş oldukları yanıtlardan ortalama fayda ve oransal önem değerleri ile tüketiciler için genel bir sonuca ulaşılabilir. Kurulan modelin gücünü test etmede; eğer veriler sıralayıcı ölçekle ölçülmüş ise, tahmin edilen Spearman tarafından verilen Rho katsayısı ya da Kendall tarafından verilen Tau katsayısı kullanılır. Eğer eşit aralıklı ölçekle ölçülmüş ise, tahmin edilen Pearson'ın korelasyon katsayısı kullanılır. Ayrıca elde edilen olasılık önem değerleri ile kurulan modelin anlamlılığı test edilebilir. Elde edilen sonuçların güvenilirliği için; sıralama ya da puanlama şeklinde yapılan tercihlerin, belirli bir zaman aralığı sonrasında, farklı seçim kartlarını oluşturan kombinasyonların sunulduğu ikinci bir anket formunda tekrar yapılması istenir. Yanıtlayıcıların iki ayrı formada hazırlanan seçim kartlarına verdikleri tercih puanları arasındaki korelasyona bakılır. Sonuçların geçerliliği ile, gözlenen ve tahmin edilen tercih puanları arasındaki ilişki (içsel geçerlilik) ve sonuçların ne derece genellenebilir olduğu (dışsal geçerlilik) test edilir. Bir cevaplayıcının kendisine sunulan bir ürün için yaptığı tercih ile o ürünü satın alırken yaptığı tercih karşılaştırılarak geçerlilik test edilebilir.

3.7 Konjoint Analizi Sonuçlarının Uygulanması

Konjoint analizinde sonuçlar, her bir bireyin vermiş oldukları cevaplara ilişkin hesaplanan fayda katsayıları ve oransal önem değerlerinin yorumlanması ile elde edilir. Böylece tüketicilerin, bireysel olarak karar verme süreçleri incelenmektedir. Elde edilen sonuçlar, pazar paylarını belirlemede ve ürün geliştirme süreçlerinde yaygın olarak kullanılmaktadır.

3.7.1 Konjoint analizi sonuçları yardımıyla ürün geliştirme süreci

Konjoint analizinde, araştırmacının çalışmaya dahil ettiği ancak tüketicie sunmadığı simlasyon kartları mevcuttur. Simülasyon kartları ile, araştırmacı elindeki değişken ve düzeyleri kullanarak yeni bir ürün tasarlayabilir. Değişken düzeylerinin her biri için hesaplanan fayda katsayılarından faydalanılarak, oluşturulmuş simlasyon

kartları için beklenen tercih puanları hesaplanır. Hesaplanan tercih puanlarından en yüksek değere sahip olan ürünün piyasaya sunulabileceği düşünülebilir (Green, E.P., Srinivasan,V., 1990).

3.7.2 Konjoint analizi sonuçlarının pazarlama alanında kullanımı

Konjoint analizinde cevaplayıcılar, yaptıkları tercih sıralamalarına göre ve bazı demografik özelliklerine göre gruplandırılırlar. Böylece benzer fayda değerlerine sahip tüketici grupları oluşturulmuş olur. Belirlenen gruplarda yer alan tüketiciler için, hangi değişkenin ne kadar önemli olduğu ve hangi değişken düzeylerinin daha çok tercih edildiği gözlemlenebilir. Bu sonuçlara dayanarak üreticiler için üreteceği ürünün hedef kitlesini belirlemek kolaylaşır ve üretici ürününün pazar payı hakkında bilgi sahibi olur (Erdoğan, C., 2006).

4. SAĞLIK KURULUŞU TERCİHİNİN BELİRLENMESİNDE KONJOİNT ANALİZİ UYGULAMASI

Bu çalışma ulaşım, kapasite, modernizasyon, cinsiyet seçim serbestliği, personel ilgisi ve kalitesi gibi özelliklerin sağlık kuruluşu seçiminde tüketici tercihlerini etkileyip etkilemediğini ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmada tüketicilerin sağlık hizmeti alırken ya da tercih yaparken sağlık kuruluşu ile ilgili çeşitli faktörleri nasıl algıladığını, genelde belirlenen faktörlerin tüketici kararındaki ağırlık derecesini özelde ise her bir faktör seviyesinin tüketici faydasına olan katkısını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Çalışmada sağlık kuruluşları ile ilgili faktörler olarak sağlık kuruluşunun yeri, sağlık kuruluşunun kapasitesi, sağlık kuruluşunun modernliği, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliği, nitelikli personel yeterliliği ve personellerin ilgi seviyesi kullanılmıştır. Sağlık kuruluşu mekan seçiminde şehir merkezi ve şehir dışı olmak üzere iki faktör düzeyi belirlenmiştir.

Sağlık kuruluşu kapasitesinin tüketici tercihinin nasıl etkileyeceğini araştırmak amacıyla her türlü sağlık hizmeti verebilecek büyüklükte ve bazı sağlık hizmetlerini verebilecek büyüklükte olmak üzere iki faktör düzeyi eklenmiştir.

Çalışmada kullanılan diğer bir değişken sağlık kuruluşunun modernliğini ortaya koymak amacıyla çalışmaya modern ve modern değil olmak iki faktör düzeyi eklenmiştir.

Sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğinin tüketici tercihinin nasıl etkileyeceğini araştırmak amacıyla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün ve mümkün değil olmak üzere ikifaktör düzeyi eklenmiştir.

Nitelikli personel sayısının sağlık kuruluşu seçiminde tüketici tercihinin nasıl etkilediğini ortaya koymak amacıyla nitelikli personel sayısı fazla ve nitelikli personel sayısı az olmak üzere iki faktör düzeyi belirlenmiştir.

Çalışmada kullanılan son değişken sağlık kuruluşlarında hizmet veren personellerin ilgili olmasının tüketici tercihinin etkisinin tespitine yönelik olarak personeller hastalarla ilgili ve personeller hastalarla ilgisiz olmak üzere iki faktör

düzeyi eklenmiştir. Çalışmada kullanılan faktörler ve faktör düzeyleri yoğun bir araştırmanın sonucunda konuda uzman kişilerin yardımıyla belirlenmiştir.

4.1 Uyarıcı (Kart) Sayısının Belirlenmesi

Araştırmada kullanılan farklı seviyelerdeki toplam 6 faktör için mümkün uyarıcı sayısı $2*2*2*2*2*2=64$ 'tür. Bu da 64 kartın yanıtlayıcıya sunulması gerektiği anlamına gelmektedir. Ancak kart sayısının fazlalığı yanıtlayıcının çelişkili tercihler yapmasına neden olacağından, analizin yapılacağı istatistik paket programının sunduğu ortogonal düzende 10 (8+2 simülasyon) adet kart hazırlanmıştır (URL – 1). Kalan 56 kartın fayda tahminleri, analiz için kullanılan 8 karttan elde edilen faydalar kullanılarak hesaplanır. Bulunan fayda değerleri de büyükten küçüğe doğru sıralanarak her bir kartın dolayısıyla her bir ürünün belirlenen özellikler çerçevesinde tercih sırası belirlenmiş olur. Ancak bu kadar kartın sıralanması dahi kimi zaman bazı güçlüklerle karşılaşılmasına neden olmuştur. Bu çalışmada toplam seviye $2+2+2+2+2+2 = 12$ 'dir. Bu durumda oluşturulması gereken; Minimum uyarıcı sayısı $\geq$ Toplam seviye sayısı – Faktör sayısı + 1'dir. Buna göre bu analizde ise 10 kart oluşturularak bu kural yerine getirilmiştir ($10 \geq 12 - 6 + 1$). Ortogonal düzende elde edilen kartlar Ek-A'daki gibidir. Veri toplama da kullanılan 8 kartın yanı sıra Çizelge 4.1'de gösterilen 2 adet kart da simülasyon amacıyla kullanılmıştır;

Simülasyon Kart 1	
Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Dışında
Sağlık Kuruluşunun Hizmet Kapasitesi	Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern
Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Az
Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili
Simülasyon Kart 2	
Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Dışında
Sağlık Kuruluşunun Hizmet Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte
Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Değil
Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla
Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgisiz

Çizelge 4.1. Konjoint analizinde kullanılmak üzere hazırlanan simülasyon kartları

4.2 Konjoint Analizinin Gerçekleştirilmesi

Bu bölümde konjoint analizinin gerçekleştirilmesi için tercih modeli türünün ve veri toplama tekniğinin belirlenmesi ile verilerin toplanması konularından bahsedilecektir.

4.2.1 Tercih modeli türünün belirlenmesi

Sağlık kuruluşu analizinde etkili olacak değişkenler ve düzeyleri belirlendikten sonra tercih modeli türü seçilmesi aşamasına geçilir. Bu analizde tercih modeli olarak ideal vektör ve kısmi fayda modelleri kullanılmıştır. İdeal vektör modelinde i. değişkenin düzeyleri ile o değişkenin tercihi arasında doğrusal artan ya da azalan bir ilişki olduğu düşünülür. Kısmi fayda modelinde ise değişkenin düzeyleri ile o değişkenin tercihi arasında bir ilişki belirlenmez. Bu nedenle analizde doğrusal artan ya da doğrusal azalan olarak tanımlanan sağlık kuruluşunun kapasitesi, modernliği, nitelikli personel sayısı ve personelin hastalara olan ilgisi değişkenleri için ideal vektör modeli, kesikli değişken olarak tanımlanan hastanenin yeri ve muayeneye katılacak personelin cinsiyet seçim mümkünlüğü değişkenleri için ise kısmi fayda modeli kullanılmıştır.

Ek-A'da verilen kartların puanlanmasından elde edilen verilerin analizi için tercih ile faktör ilişkisinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu ilişkinin yönü şu şekilde belirlenmiştir;

Sağlık Kuruluşunun Yeri: Bu faktörün çeşitli seviyelerdeki durumunun tercihle olan ilişkisi kesiklidir. Bu faktör analize kesikli tipte bir faktör olarak katılmıştır.

Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi: Hizmet kapasitesi azaldığında sağlık kuruluşunun tercih edilebilirliğinin azalması beklendiği için bu faktör analize doğrusal azalan olarak girer.

Sağlık Kuruluşunun Modernliği: Modernlik azaldığında sağlık kuruluşunun tercih edilebilirliğinin azalması beklendiği için bu faktörde analize doğrusal azalan olarak girer.

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği: Bu faktöründe çeşitli seviyelerdeki durumunun tercihle olan ilişkisi kesiklidir. Bu faktör analize kesikli tipte bir faktör olarak katılmıştır.

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı: Nitelikli personel sayısı azaldığında sağlık kuruluşunun tercih edilebilirliğinin azalması beklendiği için bu faktörde analize doğrusal azalan olarak girer.

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi: Personellerin hastalara olan ilgisi azaldığında sağlık kuruluşunun tercih edilebilirliğinin azalması beklendiği için bu faktörde analize doğrusal azalan olarak girer. Buradaki doğrusal azalan ifadesi de değişken düzeyi iyiden kötüye doğru giderse tercih puanının azalacağını, doğrusal artan ifadesi değişkenin düzeyi kötüden iyiye doğru gittikçe tercih puanının artacağını göstermektedir.

4.2.2 Veri toplama tekniğinin belirlenmesi ve verilerin toplanması

Değişkenler ve düzeyleri ile tercih modeli türü belirlendikten sonra puan tercihlerini ifade eden bağımlı değişken için ölçme düzeyinin belirlenerek, veri toplama tekniğinin seçilmesi aşamasına geçilir.

4.2.2.1 Bağımlı değişken için ölçme düzeyinin belirlenmesi

Bağımlı değişken olan tercih puanı için kullanılacak olan ölçüm türü metrik ölçümdür. Ankete katılan kişilerden sağlık kuruluşu özelliklerinden oluşan kartlara 0'dan 10'a kadar puan vermeleri istenmiştir. Bunun nedeni puanlamanın sıralamaya göre daha az zaman alıcı olması, yanıtlayıcı açısından sıkıcı olmaması ve sıralamaya göre analizinin daha kolay olmasıdır.

4.2.2.2 Veri toplama tekniğinin belirlenmesi

Veri toplamada 'Tam Profil Tekniği' kullanılmıştır. Bu yaklaşımda bir defada bütün değişkenler göz önünde bulundurulur. Daha önce de belirtildiği gibi araştırmada toplam $2*2*2*2*2*2=64$ uyarıcı yani olası kombinasyon vardır. Bu kombinasyonların her birine tercih puanı verilmesini istemek, yanıtlayıcı açısından zaman alıcı ve sıkıcı bir işlem olacağından ortogonal düzenlemeyle 8 uyarıcı kart seçilerek bir anket hazırlanmıştır. Ankete katılanlardan bu kartlara tercih puanı vermeleri istenmiştir. Yanıtlayıcılara sunulan ve tercih puanı verilmesi istenen uyarıcı kartlarla birlikte aynı zamanda ankete katılanların demografik özelliklerine ilişkin bilgilerin elde edilmesi için hazırlanan soruları da içeren anket formu Ek-A'da sunulmuştur.

4.2.2.3 Uyarıcı kartların sunumu

Ek A’da verilen sağlık kuruluşu türlerinin yer aldığı anket yanıtlayıcıya uygulanırken sözlü anlatım kullanılmıştır. Sağlık kuruluşu türlerinde yer alan değişkenlere ve düzeylerine ilişkin açıklama, anket uygulanırken yanıtlayıcılara sözlü olarak yapılmıştır. Böylece değişkenlerin ve düzeylerinin ne anlam ifade ettiklerinin yanıtlayıcılar tarafından daha kolay bir şekilde anlaşılması amaçlanmıştır.

4.3 Analiz Sonuçları

4.3.1 Betimsel istatistikler

Tüketicilerin Sağlık Kuruluşu seçimiyle ilgili olarak yapılan konjoint analizi çalışmasında uygulanan ankete toplam 484 kişi katılmıştır. Anket 2012 yılının Temmuz ayında Samsun’un çeşitli semtlerinde uygulanmış ve anket yapılan semtler rastgele olarak belirlenmiştir.

Çalışmada yer alan deneklerin %52,27’si erkek, %47,73’ü kadındır. Bu kişilerden % 25’i 16-25 yaş aralığında, % 25,83’ü 26-35 yaş aralığında, %18,19’u 36-45 yaş aralığında, % 20,04’i 46-55 yaş aralığında, %10,95’i 56-65 yaşları aralığındadır. Ayrıca araştırmaya katılan kişilerden %23,14’ü ilkokul, % 14,46’sı ortaokul, %28,51’i lise, %26,45’i üniversite – yüksekokul ve %7,44’ü lisansüstü eğitimi almıştır.

Yapılan araştırma sonuçlarına göre araştırmaya katılan kişilerin % 18,6’sı 0-500 TL arası aylık gelire, % 32,84’ü 500-1000 TL arası aylık gelire, % 21,7’si 1000-1500 TL arası aylık gelire, % 12,4’ü 1500-2000 TL arası aylık gelire, % 14,46’sı 2000 TL ve üzeri aylık gelire sahiptir. Bu kişilerden %86,48’i Sosyal Güvenlik Kurumundan sigortalyken, % 8,88’i özel bir sağlık kurumunun sigortasından, % 7,64’ü zorunlu sağlık sigortasından yararlanmaktadır. Ayrıca araştırmaya katılan kişilerden % 76,24’ü sağlık kuruluşu seçiminde muayene edecek doktorun unvanına önem verirken, % 23,76’sı doktorun unvanına önem vermemektedir.

Katılımcılar, hastalık şiddetini hafif, orta ve ağır şiddetli olmak üzere üç kategoriye ayrıldığında; hastalık hafif şiddetli iken % 30,17’si devlet hastanelerini, % 4,96’sı eğitim ve araştırma hastanelerini, % 8,88’i özel hastaneleri, % 6,61’i üniversite hastanelerini ve % 49,38’i sağlık ocaklarını (aile hekimliği) tercih etmişlerdir. Hastalık orta şiddetli iken % 43,2’si devlet hastanelerini, % 16,94’ü eğitim ve araştırma hastanelerini, % 23,97’si özel hastaneleri, % 13,64’ü üniversite

hastanelerini ve % 2,28'i sağlık ocaklarını (aile hekimliği) tercih etmişlerdir. Aynı şekilde hastalık ağır şiddetli iken hangi tür sağlık kuruluşunu seçersiniz sorusu sorulduğunda ise % 14,05'i devlet hastanelerini, % 16,73'ü eğitim ve araştırma hastanelerini, % 30,37'si özel hastaneleri ve % 38,84'ü üniversite hastanelerini tercih ederken katılımcılardan hiçbirisi sağlık ocaklarını (aile hekimi kliniklerini) tercih etmemiştir.

4.3.2 Genel konjoint analizi sonuçları

Tüm tüketicilerin tercihleri göz önünde bulundurularak yapılan konjoint analizinin sonuçları Çizelge 4.2'deki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
16,061	0,387 -0,387	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,873	-0,422 -0,844	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
12,605	-0,735 -1,470	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
16,981	0,83 -0,83	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,667	-1,920 -3,840	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
16,812	-1,196 -2,392	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
		SABİT	10,905
Pearson's R = 0,999		Anlamlılık = 0,000	
Kendall's Tau = 0,929		Anlamlılık = 0,000	

Çizelge 4.2. Konjoint analizi spss genel sonuçları

4.3.2.1 Konjoint modeli

Konjoint analizinde fayda fonksiyonu,

Fayda = sabit + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + b_1 *sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + b_2 *sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + b_3 *sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + b_4 *sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

olmak üzere sağlık kuruluşları hakkında yapılan analiz için geçerli fayda fonksiyonu;

Fayda = 10,905 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,422)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,735)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,920)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,196)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı şeklinde olur.

Yukarıdaki matematiksel form kullanılarak tüm kombinasyonlar için toplam faydalar bulunabilir.

Kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı, Pearson's R istatistiğine göre %99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre ise %92.9 çıkmıştır. Bu da kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Genel modele ilişkin Çizelge 4.2'deki sonuçlara göre tüketici hangi sağlık kuruluşundan hizmet alacağına karar verirken ilk önce %26,667 nitelikli personel sayısına dikkat etmektedir. Sağlık kuruluşlarındaki nitelikli personel sayısı düzeyleri arasında tüketicinin ilk tercihi sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla olduğu seçenektir.

Tüketici kararında ikinci önemli faktör ise %16,981 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliği faktörüdür. Cinsiyet seçim serbestliği faktörü seviyeleri arasında ise toplam faydaya en çok katkısı olan seviye cinsiyet seçiminin mümkün olduğu seviyedir.

Sağlık kuruluşlarından hizmet alımında öne çıkan bir diğer faktör ise %16.812 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi faktörüdür. Burada da sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi arttıkça tercih edilebilirliğinin arttığı görülmektedir.

Hizmet alımında %16,061 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri dördüncül düzeydeki faktör olmuştur. Analiz sonucuna göre sağlık kuruluşunun şehir merkezinde olduğu durum daha çok tercih edilmiştir.

Tüketicilerin %12,605 ağırlıkla önem verdikleri bir diğer tercih sağlık kuruluşunun modernliği faktörüdür. Bu faktörün düzeyleri arasında en çok tercih edilen ise sağlık kuruluşunun modern olduğu düzeydir.

Belirlenen faktörler içinde tüketici kararında en az rol oynayan faktör sağlık kuruluşunun kapasitesi faktörüdür. Kapasite değişkeninin hizmet alımı kararındaki ağırlığı %10,873'tür. Sağlık kuruluşlarındaki kapasite faktörü kendi içinde değerlendirildiğinde ise toplam faydaya en çok katkıyı yapan seviye her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu seviyedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

4.3.2.2 Ters düşünme özeti

Aşağıda konjoint analizi genel sonuçları için ters düşünme özeti verilmiştir. Burada görülen sonuçlar bireylerin, değişkenler için belirlenen ifadelerle mesela sağlık kuruluşunun modernliği arttıkça tercihin arttığını belirten doğrusal artan ile düzey arttıkça tercihin azaldığı anlatan doğrusal azalan ve tercih yönü konusunda bir fikir yok ise kesikli olarak belirtilen ifadelerle ayrı düşünme düzeyini gösterir.

4 birey 4 değişken

16 birey 3 değişken

44 birey 2 değişken

138 birey 1 değişken

Buna göre 4 birey 4 değişken için, 16 birey 3 değişken için, 44 birey 2 değişken için ve 138 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

4.3.2.3 Faktörlere göre ters düşme

Faktörlere göre ters düşme, kaç tane bireyin ilgili faktör için belirlenen tercih yönüne ters düştüğünü gösterir. Aşağıda konjoint analizi genel sonuçları için faktörlere göre ters düşme sonuçları yer almaktadır.

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 113

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 88

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 45

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 44

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Buradaki sonuçlara göre; 44 bireyin sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 45 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 88 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 113 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

4.3.2.4 Simülasyon özeti

Birçok konjoint çalışmasında, tek hedef konjoint analizi değildir. Konjoint analizi, daha sonra tüketici seçimi ve pazar payı simülasyonları için veri olarak kullanılacak olan fayda değerlerini oluşturmak için kullanılır. Bir ürün için nihai amaç, o ürünün satın alınma oranının tahmini olan beklenen pazar payıdır. Pazarı yeni tanıtılan bir ürünün pazar payı üzerindeki etkisi simülasyonu yapılabilir.

Simülasyon özeti başlığı altında tüketicilere sunulmayan 2 simülasyon kartının çeşitli ölçütlere göre beğenilme düzeyi belirlenmektedir. Bu ölçütlerden en çok kullanılanı, tüketicinin en yüksek fayda değerini verdiği ürünün 1.0 olasılıkla satın alınacağını varsayan Maksimum Fayda Ölçütüdür. Maksimum fayda ölçütüne göre i. simülasyon kartın seçilme olasılığını şu şekilde gösterebiliriz;

$U(S_i)$: i. simülasyon kartının faydasını

ρ_i : i. simülasyon kartının seçilme olasılığını göstermek üzere;

Eğer $U(S_i) = \text{Max}(U(S_i))$ ise $\rho_i = 1.0$ 'dir.

Yukarıdaki durum geçerli değilse $\rho_i = 0.0$ 'dır.

Kullanılan diğer bir simülasyon ölçütü Bradley-Terry-Luce (BTL) Ölçütüdür. BTL ölçütünde, seçim olasılığı faydanın doğrusal bir fonksiyonudur.

$U(S_i)$: i. simülasyon kartının faydasını

ρ_i : i. simülasyon kartının seçilme olasılığını

n : simülasyon kartlarının sayısını göstermek üzere BTL modelini şu şekilde yazabiliriz;

$$\rho_i = U(S_i) / \sum_{i=1}^n U(S_i) \quad (4.1)$$

Logit modeli de simülasyon ölçütü olarak kullanılır. Logit modelinde olasılık faydanın doğrusal olmayan ve mutlak artan bir fonksiyonudur.

$U(S_i)$: i. simülasyon kartının faydasını

ρ_i : i. simülasyon kartının seçilme olasılığını

n : simülasyon kartlarının sayısını göstermek üzere BTL modelini şu şekilde yazabiliriz;

$$\rho_i = \frac{\exp(U(S_i))}{\sum_{i=1}^n \exp(U(S_i))} \quad (4.2)$$

Aşağıdaki sonuçlar konjoint analizi genel sonuçları için simülasyon özetini göstermektedir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 38,8	% 47,5	% 42,5
2	% 61,2	% 52,5	% 57,5

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonunun daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

4.3.2.5 Simülasyon sonuçları

Simülasyon sonuçlarında her bir simülasyon kartı için ortalama tercih puanları yer almaktadır. Buna göre, konjoint analizi genel sonuçları için simülasyon sonuçları şöyledir;

Kart :	1	2
Skor :	3,82	4,23

Yukarıdaki sonuçlar simülasyon sonuçlarından da görülmektedir. 2 numaralı simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,23 olarak belirlenmiş olup, en yüksek tercih puanı değerine sahiptir.

Simülasyon kartları, konjoint analizi için hazırlanan anket formunda yanıtlayıcıya sunulmayan ve o zamanki piyasa koşulları dikkate alınarak ya da pazara yeni sunulacak ürün varsa o ürünün nitelikleri göz önünde bulundurularak hazırlanan kartlardır. Fakat analiz sonucuna göre elde edilen fayda katsayıları kullanılarak bu kartlara ilişkin tercih olasılıkları ve tercih puanları hesaplanır. Görüldüğü üzere tüm kartların kullanıldığı konjoint analizi sonucunda sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu kombinasyona sahip sağlık kuruluşları tercih ediliyorken, simülasyon sonuçları da bu sonucun bazı düzeylerini desteklemektedir.

4.3.3 Cinsiyete göre konjoint analizi sonuçları

Bu bölümde önce kadın cevaplayıcılara göre, daha sonra da erkek cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları incelenecektir.

4.3.3.1 Kadın cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Kadın cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.3'teki gibidir.

Kadın cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

$$\text{Fayda} = 10,840 + \text{sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı} + (-0,341) * \text{sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı} + (-0,650) * \text{sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı} + \text{sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı} + (-1,912) * \text{sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı seviyesi yararı} + (-1,326) * \text{sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı}$$

Çizelge 4.3'teki analiz sonuçlarına göre kadın cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 26,933 ağırlıkla sağlık

kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
14,706	0,407 -0,407	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
9,624	-0,341 -0,682	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,449	-0,650 -1,351	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
19,775	0,99 -0,99	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,933	-1,912 -3,825	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
17,512	-1,326 -2,652	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,840
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.3. Kadın cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra kadınlar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 19,775 ağırlıkla sağlık kuruluşunda cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık kuruluşlarında sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Kadın cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,512 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi

değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra kadınlar en çok % 14,706 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenine dikkat edilmektedir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra en çok tercih edilen % 11,449 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Kadın cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 9,624 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da kadın cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş kadın cevaplayıcıların en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Kadın cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

2 birey 4 değişken

6 birey 3 değişken

21 birey 2 değişken

58 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 2 birey 4 değişken için, 6 birey 3 değişken için, 21 birey 2 değişken için ve 58 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda kadın cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 53

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 38

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 22

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 13

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; 13 bireyin sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 22 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 38 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 53 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Kadın cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 38,5	% 48,0	% 43,5
2	% 61,5	% 52,0	% 56,5

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu kadın cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Kadın cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,851	4,128

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,128 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.3.2 Erkek cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Erkek cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.4'teki gibidir.

Erkek cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,963 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,496)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,812)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,927)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,077)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.4'teki analiz sonuçlarına göre erkek cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 26,425 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra erkekler tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 17,299 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Erkek cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 16,173 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra erkekler tarafından en çok tercih edilen % 14,429 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet seçim serbestliği değişkeninden sonra erkekler tarafından en çok tercih edilen % 13,660 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
17,299	0,369 -0,369	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
12,014	-0,496 -0,992	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
13,660	-0,812 -1,625	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
14,429	0,68 -0,68	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,425	-1,927 -3,854	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
16,173	-1,077 -2,154	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,963
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.4. Erkek cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Erkek cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 12,014 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da erkek cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sađlık kuruluđu yerinin Őehir merkezinde, sađlık kuruluđu kapasitesinin her tűrlű sađlık hizmetini verebilecek bűyűklűkte, sađlık kuruluđuunun modern, sađlık hizmeti alımında cinsiyet seĀiminin műmkűn, sađlık kuruluđuundaki nitelikli personel sayısının fazla, sađlık kuruluđuundaki personellerin hastalarla ilgili olduđu dűzeye sahip kuruluđu erkekler tarafından en Āok tercih edilen sađlık kuruluđu olacaktır.

Ters dűŐűnme űzeti

Erkek cevaplayıcılar iĀin ters dűŐűnme űzeti aŐađıdaki gibidir;

2 birey 4 değişken

10 birey 3 değişken

23 birey 2 değişken

80 birey 1 değişken

Bu sonuĀlara gűre 2 birey 4 deđiŐken iĀin, 10 birey 3 deđiŐken iĀin, 23 birey 2 deđiŐken iĀin ve 80 bireyin 1 deđiŐken iĀin belirtilen tercih yűnleri ifadesiyle ters dűŐűndűđu belirlenmiŐtir.

Faktűrlere gűre ters dűŐme

AŐađıda erkek cevaplayıcılara gűre ters dűŐme űzeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluğuunun Hizmet Verme Kapasitesi 60

Sağlık Kuruluğuunun Modernliği 50

Sağlık Kuruluğuundaki Personellerin Hastalara Olan İlğisi 31

Sağlık Kuruluğuundaki Nitelikli Personel Sayısı 23

Sağlık Kuruluğuunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet SeĀim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuĀlara gűre; 23 bireyin sađlık kuruluđuundaki nitelikli personel sayısı deđiŐkeni iĀin belirlenen tercih yűnűne ters dűŐtűđu belirlenmiŐtir. Sađlık kuruluđuundaki personellerin hastalara olan ilgisi deđiŐkeni iĀin 31 birey, sađlık kuruluđuunun modernliđi deđiŐkeni iĀin 50 birey ve son olarak sađlık kuruluđuunun hizmet verme kapasitesi deđiŐkeni iĀin 60 birey belirlenen tercih yűnűne ters dűŐtűđu belirlenmiŐtir. BaŐka bir ifade ile kullandıđı sađlık kuruluđu űzellikleri ile anketi cevaplaması birbirlerine denk deđildir.

Siműlasyon űzeti

Erkek cevaplayıcılar iĀin siműlasyon űzeti aŐađıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 39,1	% 47,0	% 41,6
2	% 60,9	% 53,0	% 58,4

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu erkekler tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Erkek cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,792	4,325

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,325 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.4 Yaşa göre konjoint analizi sonuçları

Bu bölümde 16 – 25, 26 – 35, 36 – 45, 46 – 55, ve 56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları incelenecektir.

4.3.4.1 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.5'teki gibidir.

16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,028 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,477)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,812)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,039)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,027)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,937	0,458 -0,458	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
12,500	-0,477 -0,955	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
14,246	-0,812 -1,624	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
13,974	0,166 -0,166	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
28,793	-2,039 -4,079	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
14,551	-1,027 -2,054	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,028
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.5. 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Çizelge 4.5'teki analiz sonuçlarına göre 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 28,793 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 15,937 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 14,551 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgili değişkeninden sonra 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,246 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Modernlik değişkeninden sonra 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,974 ağırlıkla sağlık kuruluşunda cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık kuruluşlarında sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 12,500 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

5 birey 3 değişken

11 birey 2 değişken

41 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 5 birey 3 değişken için, 11 birey 2 değişken için ve 41 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 34

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 23

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 11

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 10

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 10 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 11 bireyin, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 23 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 34 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 35,5	% 46,0	% 40,0
2	% 64,5	% 54,0	% 60,0

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu

16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

16 – 25 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,532	4,210

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,210 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.4.2 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.6'daki gibidir.

26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,220 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,364)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,856)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,060)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,200)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.6'daki analiz sonuçlarına göre 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 27,192 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,082 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,399 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin

hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
14,361	0,296 -0,296	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
9,614	-0,364 -0,728	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
13,352	-0,856 -1,712	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
18,082	0,006 -0,006	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
27,192	-2,060 -4,120	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
17,399	-1,200 -2,400	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,220
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.6. 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

İlgi değişkeninden sonra 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,361 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,352 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 9,614 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

11 birey 2 değişken

35 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 3 değişken için, 11 birey 2 değişken için ve 35 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 26

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 20

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 11

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 9

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 9 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 11 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 20 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 26 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 41,6	% 48,6	% 43,8
2	% 58,4	% 51,4	% 56,2

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu 26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

26 – 35 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,014	4,382

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,382 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceğı anlamına gelmektedir.

4.3.4.3 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.7'deki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
17,770	0,344 -0,344	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,062	-0,449 -0,898	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,822	-0,580 -1,159	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
18,241	0,165 -0,165	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,128	-1,949 -3,898	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli personel Sayısı Az
15,977	-1,193 -2,386	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,753
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.7. 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,753 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,449)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,580)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,949)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,193)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.7'deki analiz sonuçlarına göre 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 26,128 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,241 ağırlıkla hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,770 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,977 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 11,822 ağırlıkla sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,062 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili

olduğu düzeye sahip kuruluş 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

1 birey 4 değişken

2 birey 3 değişken

10 birey 2 değişken

22 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 4 değişken için, 2 birey 3 değişken için, 10 birey 2 değişken için ve 22 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 20

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 17

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 9

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 6

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 6 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 9 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 17 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 20 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 35,2	% 45,6	% 39,4
2	% 64,8	% 54,4	% 60,6

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu 36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

36 – 45 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,676	4,301

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,301 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.4.4 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.8'deki gibidir.

46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,943 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,495)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,701)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,768)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,335)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.8'deki analiz sonuçlarına göre 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 25,717 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,795	0,353 -0,353	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,723	-0,495 -0,990	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
10,815	-0,701 -1,402	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
18,053	-0,034 0,034	Sağlık Hizmet Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
25,717	-1,768 -3,536	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
18,897	-1,335 -2,670	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,943
Pearson's R = 0,996			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.8. 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,897 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgili değişkeninden sonra 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 18,053 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmamasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 15,795 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

Yer değişkeninden sonra 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 10,815 ağırlıkla sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,723 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görölmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.6, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeyle sahip kuruluş 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

2 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

5 birey 2 değişken

29 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 2 birey 4 değişken için, 3 birey 3 değişken için, 5 birey 2 değişken için ve 29 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 19

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 15

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 13

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 9

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 9 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 13 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 15 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 19 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 39,2	% 47,9	% 43,7
2	% 60,8	% 52,1	% 56,3

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,062	4,289

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,289 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.4.5 56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.9'daki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
18,008	0,575 -0,575	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,751	-0,255 -0,509	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,673	-0,594 -1,189	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
17,194	0,151 -0,151	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
23,209	-1,547 -3,094	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
18,165	-1,321 -2,642	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,061
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,929			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.9. 56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,061 + sağlık kuruluğu yeri seviyesi yararı + (-0,255)*sağlık kuruluğu kapasite seviyesi yararı + (-0,594)*sağlık kuruluğu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,547)*sağlık kuruluğuındaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,321)*sağlık kuruluğuındaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.9'daki analiz sonuçlarına göre 56 – 65 yaşı aralığıındaki cevaplayıcıların sağlık kuruluğu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 23,209 ağırlıkla sağlık kuruluğuındaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 56 – 65 yaşı aralığıındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,165 ağırlıkla sağlık kuruluğularıındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra 56 – 65 yaşı aralığıındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 18,008 ağırlıkla sağlık kuruluğuunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

Yer değişkeninden sonra 56 – 65 yaşı aralığıındaki cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,194 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra 56 – 65 yaşı aralığıındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 11,751 ortalama önemle sağlık kuruluğuunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görölmektedir.

56 – 65 yaşı aralığıındaki cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,673 ağırlıkla sağlık kuruluğuunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 92.9 'dır. Bu da 56 – 65

yaş aralığındaki cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş 56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

1 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

7 birey 2 değişken

11 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 4 değişken için, 3 birey 3 değişken için, 7 birey 2 değişken için ve 11 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 14

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 13

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 7

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 4

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 13 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 7 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 4 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 14 bireyin belirlenen tercih yönüne ters

düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simölasyon özetı

56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simölasyon özetı aşığıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 45,3	% 50,9	% 48,1
2	% 54,7	% 49,1	% 51,9

Buna göre B.T.L. ölçüte göre 1 numaralı simölasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe bazı sağlık hizmetlerini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşu modernliğı faktöründe modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı faktöründe nitelikli personel sayısı az, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi faktöründe personeller hastalarla ilgili olduğı sağlık kuruluşu kombinasyonu 56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Aynı zamanda maksimum fayda ve logit model ölçütlerine göre 2 numaralı simölasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğı sağlık kuruluşu kombinasyonu 56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simölasyon sonuçları

56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar için simölasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,816	3,703

Yine burada da görüldüğü gibi 1. simölasyon kartı için ortalama tercih puanı 3,816 olarak belirlenmiştir. Bu da 1. simölasyon kartın daha fazla tercih edileceğı anlamına gelmektedir. Ancak 1. ve 2. simölasyon kartları için ortalama tercih puanları

arasındaki fark çok küçük olduğu için hangi kartın daha çok tercih edileceğine dair net bir sonuç ortaya konulamamıştır.

4.3.5 Eğitim durumuna göre konjoint analizi sonuçları

Bu bölümde eğitim durumlarına göre ilkokul, ortaokul, lise, üniversite – yüksekokul ve lisansüstü mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları incelenecektir.

4.3.5.1 İlkokul mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

İlkokul mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.10'daki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
17,323	0,227 -0,227	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
8,921	-0,096 -0,192	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
9,062	-0,279 -0,558	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
18,217	0,443 -0,443	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
24,602	-1,721 -3,442	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli personel Sayısı Az
21,874	-1,609 -3,219	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,048
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.10. İlkokul mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

İlkokul mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,048 + sağlık kuruluğu yeri seviyesi yararı + (-0,096)*sağlık kuruluğu kapasite seviyesi yararı + (-0,279)*sağlık kuruluğu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,721)*sağlık kuruluğuındaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,609)*sağlık kuruluğuındaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.10'daki analiz sonuçlarına göre ilkokul mezunu olan cevaplayıcıların sağlık kuruluğu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 24,602 ağırlıkla sağlık kuruluğuındaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra ilkokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 21,874 ağırlıkla sağlık kuruluğularındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra ilkokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 18,217 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

İlkokul mezunu olan cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,323 ağırlıkla sağlık kuruluğuunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

Yer değişkeninden sonra ilkokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 9,062 ile sağlık kuruluğuunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

İlkokul mezunu olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 8,921 ortalama önemle sağlık kuruluğuunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görölmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da ilkokul

mezunu cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş ilkökul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

İlkokul mezunu olan cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

4 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

21 birey 2 değişken

24 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 4 birey 4 değişken için, 3 birey 3 değişken için, 21 birey 2 değişken için ve 24 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda ilkökul mezunu olan cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 34

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 33

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 12

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 12

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 12 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 12 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 33 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 34 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

İlkokul mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 45,5	% 50,3	% 48,4
2	% 54,5	% 49,7	% 51,6

Buna göre B.T.L. ölçüte göre 1 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe bazı sağlık hizmetlerini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşu modernliği faktöründe modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı faktöründe nitelikli personel sayısı az, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi faktöründe personeller hastalarla ilgili olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu ilkokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Aynı zamanda maksimum fayda ve logit model ölçütlerine göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu ilkokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

İlkokul mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,856	3,785

Yine burada da görüldüğü gibi 1. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 3,856 olarak belirlenmiştir. Bu da 1. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir. Ancak 1. ve 2. simülasyon kartları için ortalama tercih puanları arasındaki fark çok küçük olduğu için hangi kartın daha çok tercih edileceğine dair net bir sonuç ortaya konulamamıştır.

4.3.5.2 Ortaokul mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.11'deki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,882	0,346 -0,346	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,158	-0,314 -0,629	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
12,954	-0,857 -1,714	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
17,813	0,061 -0,061	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
27,031	-2,007 -4,014	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
15,162	-1,136 -2,271	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,979
Pearson's R = 0,998			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.11. Ortaokul mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,979 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,314)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,857)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,007)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,136)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Yukarıdaki analiz sonuçlarına göre ortaokul mezunu olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 27,031 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 17,813 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,882 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,162 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,954 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Ortaokul mezunu olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,158 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.8, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da ortaokul mezunu cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili

olduğu düzeye sahip kuruluş ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

0 birey 3 değişken

9 birey 2 değişken

19 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 9 birey 2 değişken için ve 19 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere Göre Ters Düşme

Aşağıda ortaokul mezunu olan cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 16

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 9

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 6

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 6

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 6 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 6 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 9 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 16 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 38,6	% 47,9	% 42,4
2	% 61,4	% 52,1	% 57,6

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme

kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Ortaokul mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,936	4,264

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,264 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.5.3 Lise mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Lise mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.12'deki gibidir.

Lise mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,610 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,505)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,803)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,179)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,252)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.12'deki analiz sonuçlarına göre lise mezunu olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 29,579 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra lise mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 16,919 ağırlıkla sağlık

kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
16,511	0,526 -0,526	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,568	-0,505 -1,011	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
13,449	-0,803 -1,605	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
12,975	0,008 -0,008	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
29,579	-2,179 -4,359	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
16,919	-1,252 -2,504	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,610
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.12. Lise mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

İlgili değişkeninden sonra lise mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 16,511 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra lise mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,449 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik

değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Modernlik değişkeninden sonra lise mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,975 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Lise mezunu olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,568 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da lise mezunu cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş lise mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Lise mezunu olan cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

4 birey 3 değişken

8 birey 2 değişken

44 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 4 birey 3 değişken için, 8 birey 2 değişken için ve 44 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda lise mezunu olan cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 30

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 25

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 9

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 8

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 8 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 9 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 25 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 30 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Lise mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 34,8	% 45,9	% 39,3
2	% 65,2	% 54,1	% 60,7

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu lise mezunu olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Lise mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,651	4,282

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,282 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.5.4 Üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.13’teki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
14,176	0,339 -0,339	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
12,816	-0,650 -1,301	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
14,730	-0,912 -1,824	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
18,773	-0,019 0,019	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,094	-1,830 -3,660	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
13,410	-0,842 -1,684	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,839
Pearson’s R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall’s Tau = 0,929			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.13. Üniversite – yüksekokul mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,839 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,650)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,912)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-

1,830)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-0,842)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.13'teki analiz sonuçlarına göre üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 26,094 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,773 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,730 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Modernlik değişkeninden sonra üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,176 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,410 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 12,816 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 92.9 'dır. Bu da üniversite – yüksekokul mezunu cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun

modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mşmkşn olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu dşzeye sahip kuruluş şniversite – yşksekokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters dşşşnme şzeti

şniversite – yşksekokul mezunu olan cevaplayıcılar için ters dşşşnme şzeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

9 birey 3 değişken

5 birey 2 değişken

36 birey 1 değişken

Bu sonuçlara gşre 9 birey 3 değişken için, 5 birey 2 değişken için ve 36 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yşnleri ifadesiyle ters dřřřndřđđ belirlenmiştir.

Faktşrlere gşre ters dşşşme

Aşağıda şniversite – yşksekokul mezunu olan cevaplayıcılara gşre ters dşşşme şzeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 25

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 20

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan şlgisi 15

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 13

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara gşre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 13 bireyin belirlenen tercih yşnşne ters dřřřtdřđđ belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan şlgisi değişkeni için 15 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 20 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 25 birey belirlenen tercih yşnşne ters dřřřtdřđđ belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu şzellikleri ile anketi cevaplaması birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 35,2	% 45,4	% 39,4
2	% 64,8	% 54,6	% 60,6

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Üniversite – yüksekokul mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,804	4,530

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,530 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.5.5 Lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.14'teki gibidir.

Lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,958 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,514)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-1,028)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,694)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,069)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.14'teki analiz sonuçlarına göre lisansüstü mezunu olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 23,259 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
17,466	0,604 -0,604	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,660	-0,514 -1,028	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklikte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklikte
12,157	-1,028 -2,056	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
20,497	-0,347 0,347	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
23,259	-1,694 -3,389	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
15,961	-1,069 -2,139	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,958
Pearson's R = 0,970			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,714			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.14. Lisansüstü mezunu cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 20,497 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 17,466 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,961 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,157 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Lisansüstü mezunu olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,660 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 97.0, Kendall's Tau istatistiğine göre % 71.4 'dir. Bu da lisansüstü mezunu cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

0 birey 3 değişken

1 birey 2 değişken

15 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 2 değişken için ve 15 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 8

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 5

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 3

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 1

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 1 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 3 birey, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 5 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 8 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 47,2	% 51,8	% 47,3
2	% 52,8	% 48,2	% 52,7

Buna göre B.T.L. ölçüte göre 1 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe bazı sağlık hizmetlerini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşu modernliği faktöründe modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı faktöründe nitelikli personel sayısı az, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi faktöründe personeller hastalarla ilgili olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Aynı zamanda maksimum fayda ve logit model ölçütlerine göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Lisansüstü mezunu olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,188	4,299

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,299 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir. Ancak 1. ve 2. simülasyon kartları için ortalama tercih puanları arasındaki fark çok küçük olduğu için hangi kartın daha çok tercih edileceğine dair net bir sonuç ortaya konulamamıştır.

4.3.6 Aylık gelir durumuna göre konjoint analizi sonuçları

Bu bölümde 0 – 500 TL, 500 – 1000 TL, 1000 – 1500 TL, 1500 – 2000 TL ve 2000 TL ve üzeri aylık gelire sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları incelenecektir.

4.3.6.1 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.15'teki gibidir.

0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,511 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,200)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,600)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-

1,883)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,339)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
17,068	0,503 -0,503	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
8,691	-0,200 -0,400	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
10,817	-0,600 -1,200	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
19,906	0,542 -0,542	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
25,365	-1,883 -3,767	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
18,152	-1,339 -2,678	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,511
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.15. 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Çizelge 4.15'teki analiz sonuçlarına göre 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 25,365 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 19,906 ağırlıkla

sağlık hizmetinde cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 18,152 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,068 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 10,817 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 8,691 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

1 birey 4 değişken

0 birey 3 değişken

12 birey 2 değişken

26 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 4 değişken için, 12 birey 2 değişken için ve 26 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 24

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 20

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 6

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 4

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 4 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 6 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 20 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 24 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplaması birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 44,4	% 49,0	% 46,6
2	% 55,6	% 51,0	% 53,4

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık

kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu 0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

0 – 500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,361	3,506

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 3,506 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.6.2 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.16'daki gibidir.

500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,248 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,437)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,689)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,082)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,579)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.16'daki analiz sonuçlarına göre 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 28,855 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,369 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi

değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
16,439	0,369 -0,369	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,716	-0,437 -0,874	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,832	-0,689 -1,377	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
13,788	0,162 -0,162	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
28,855	-2,082 -4,164	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
18,369	-1,289 -2,579	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,248
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.16. 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

İlgi değişkeninden sonra 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 16,439 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,788 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya

katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

İlgi değişkeninden sonra 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 11,832 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,716 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

6 birey 3 değişken

15 birey 2 değişken

48 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 6 birey 3 değişken için, 15 birey 2 değişken için ve 48 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 35

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 30

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 18

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 13

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 13 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 18 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 30 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 35 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 35,2	% 46,7	% 40,0
2	% 64,8	% 53,3	% 60,0

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,701	4,242

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,242 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.6.3 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.17'deki gibidir.

1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,880 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,455)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,660)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,012)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,131)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.17'deki analiz sonuçlarına göre 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 28,412 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 15,820 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,521 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,820	0,396 -0,396	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,625	-0,455 -0,910	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
13,468	-0,660 -1,319	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
15,124	-0,082 0,082	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
28,412	-2,012 -4,024	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
15,521	-1,131 -2,262	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,880
Pearson's R = 0,997			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,929			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.17. 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

İlgi değişkeninden sonra 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,124 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Modernlik değişkeninden sonra 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,468 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,655 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.7 Kendall's Tau istatistiğine göre % 92.9 'dır. Bu da 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

7 birey 3 değişken

9 birey 2 değişken

23 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 7 birey 3 değişken için, 9 birey 2 değişken için ve 23 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 26

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 18

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 10

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 8

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 9 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 10 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 18 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 26 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplaması birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 33,3	% 45,8	% 38,3
2	% 66,7	% 54,2	% 61,7

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu 1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

1000 – 1500 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,842	4,518

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,518 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.6.4 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.18’deki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
13,451	0,225 -0,225	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,792	-0,450 -0,900	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
12,189	-0,708 -1,417	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
22,752	-0,288 0,288	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
24,743	-1,750 -3,500	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
15,073	-1,075 -2,150	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,475
Pearson’s R = 0,996			Anlamlılık = 0,000
Kendall’s Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.18. 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,475 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,450)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,708)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-

$1,750) * \text{sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı} + (-1,075) * \text{sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı}$

Çizelge 4.18'deki analiz sonuçlarına göre 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 24,743 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 22,752 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,073 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,451 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,189 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,792 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.6, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun

modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mşmkşn olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu dşzeye sahip kuruluş 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters dşşınme şzeti

1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için ters dşşınme şzeti aşağıdaki gibidir;

3 birey 4 değişken

0 birey 3 değişken

5 birey 2 değişken

14 birey 1 değişken

Bu sonuçlara gşe 3 birey 4 değişken için, 5 birey 2 değişken için ve 14 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yşnleri ifadesiyle ters dşşındığı belirlenmiştir.

Faktşrlere gşe ters dşşme

Aşağıda 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılara gşe ters dşşme şzeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 13

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 10

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 7

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 6

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara gşe; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 6 bireyin belirlenen tercih yşnşne ters dşştığı belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 7 birey, son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 10 birey ve sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 13 bireyin belirlenen tercih yşnşne ters dşştığı belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu şzellikleri ile anketi cevaplaması birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 40,0	% 47,8	% 42,8
2	% 60,0	% 52,2	% 57,2

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu 1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

1500 – 2000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,354	4,771

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,771 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.6.5 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.19'daki gibidir.

2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,036 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,600)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-1,150)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-

1,607)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-2,000)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
16,509	0,404 -0,404	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
12,076	-0,600 -1,200	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
15,722	-1,150 -2,300	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
18,309	-0,121 0,121	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
22,402	-1,607 -3,214	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
14,981	-1,000 -2,000	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,036
Pearson's R = 0,992			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.19. 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Çizelge 4.19'daki analiz sonuçlarına göre 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 22,402 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,309 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin

faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 16,509 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,076 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Modernlik değişkeninden sonra 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,981 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 12,076 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99,2, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99,9 'dır. Bu da 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

3 birey 2 değişken

27 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 3 değişken için, 3 birey 2 değişken için ve 27 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 18

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 9

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 8

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 7

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 7 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 8 birey, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 9 bireyin ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 18 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simölasyon özeti

2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar için simölasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 47,1	% 49,9	% 49,0
2	% 52,9	% 50,1	% 51,0

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simölasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık

kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu 2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

2000 TL ve üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,189	4,246

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,246 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir. Ancak 1. ve 2. simülasyon kartları için ortalama tercih puanları arasındaki fark çok küçük olduğu için hangi kartın daha çok tercih edileceğine dair net bir sonuç ortaya konulamamıştır.

4.3.7 Doktorun unvanı sizin için önemli mi? sorusuna verilen cevaplara göre konjoint analizi sonuçları

Bu bölümde önce sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılara göre, daha sonra da sağlık hizmeti verecek doktorun unvanım benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları incelenecektir.

4.3.7.1 Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.20'deki gibidir.

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,190 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,484)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,825)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,068)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı seviyesi yararı + (-1,087)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,120	0,364 -0,364	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,441	-0,484 -0,967	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
13,786	-0,825 -1,650	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
15,505	-0,51 0,51	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
28,662	-2,068 -4,136	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
15,486	-1,087 -2,173	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,190
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.20. Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanını önemli bulan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Çizelge 4.20'deki analiz sonuçlarına göre sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 28,662 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 15,505 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı

bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 15,486 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar en çok % 15,120 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenine dikkat etmektedir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,768 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,441 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

4 birey 4 değişken

13 birey 3 değişken

27 birey 2 değişken

116 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 116 birey 1 değişken için, 27 birey 2 değişken için, 13 birey 3 değişken için ve 4 bireyin 4 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 86

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 66

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 37

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 36

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; 36 bireyin sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 37 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 66 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 86 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 35,5	% 46,1	% 39,5
2	% 64,5	% 53,9	% 60,5

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,862	4,502

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,502 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.7.2 Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.21'deki gibidir.

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 9,988 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,224)*sağlık kuruluşu seviyesi yararı + (-0,446)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,446)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,546)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.21'deki analiz sonuçlarına göre sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 21,718 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
19,082	0,460 -0,460	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
9,053	-0,224 -0,448	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
8,814	-0,446 -0,891	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
21,718	0,514 -0,514	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
20,266	-1,446 -2,891	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
21,067	-1,546 -3,091	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			9,988
Pearson's R = 0,998			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.21. Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanını önemsiz bulan cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Cinsiyet seçim serbestliği değişkeninden sonra sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 21,067 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgili değişkeninden sonra sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 20,266 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir.

Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 19,082 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 9,053 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görölmektedir.

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 8,814 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.8, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşığıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

17 birey 2 değişken

22 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 3 değişken için, 17 birey 2 değişken için ve 22 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 27

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 22

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlğisi 8

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 8

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; 8 bireyin sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 8 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 22 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 27 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 49,6	% 52,1	% 52,2
2	% 50,4	% 47,9	% 47,8

Buna göre B.T.L. ve logit model ölçütlerine göre 1 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe bazı sağlık hizmetlerini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşu modernliği faktöründe modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı faktöründe nitelikli

personel sayısı az, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi faktöründe personeller hastalarla ilgili olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Aynı zamanda maksimum fayda ölçütüne göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,684	3,362

Yine burada da görüldüğü gibi 1. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 3,684 olarak belirlenmiştir. Bu da 1. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir. Ancak 1. ve 2. simülasyon kartları için ortalama tercih puanları arasındaki fark çok küçük olduğu için hangi kartın daha çok tercih edileceğine dair net bir sonuç ortaya konulamamıştır.

4.3.8 Yararlanılan sağlık sigortası türüne göre konjoint analizi sonuçları

Bu bölümde önce zorunlu genel sağlık sigortası ve sosyal güvenlik kurumu sigortasına sahip cevaplayıcılara göre ve daha sonra da özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları incelenecektir.

4.3.8.1 Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların konjoint analizi sonuçları

Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.22'deki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
20,514	0,514 -0,514	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,040	-0,473 -0,946	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
10,785	-0,689 -1,378	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
15,383	0,405 -0,405	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
23,241	-1,554 -3,108	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
19,037	-1,230 -2,459	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,419
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.22. Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,419 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,473)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,689)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,554)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,230)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.22'deki analiz sonuçlarına göre zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik %

23,241 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 15,120 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenine dikkat etmektedir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 15,486 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra sağlık zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar en çok % 15,505 ağırlıkla sağlık hizmet alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olduğu düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra sağlık zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 11,441 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 13,768 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık görevlisi cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu

düzeye sahip kuruluş sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

1 birey 4 değişken

2 birey 3 değişken

5 birey 2 değişken

5 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 4 değişken için, 2 birey 3 değişken için, 5 birey 2 değişken için ve 5 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 8

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 7

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 6

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 4

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 4 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. 6 birey sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için, 7 birey sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için ve son olarak 8 birey sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 43,2	% 50,8	% 46,1
2	% 56,8	% 49,2	% 53,9

Buna göre B.T.L. ölçütüne göre 1 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe bazı sağlık hizmetlerini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşu modernliği faktöründe modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı faktöründe nitelikli personel sayısı az, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi faktöründe personeller hastalarla ilgili olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilmektedir.

Aynı zamanda maksimum fayda ve logit model ölçütlerine göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Zorunlu genel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,527	3,635

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 3,635 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edildiği anlamına gelmektedir. Ancak 1. ve 2. simülasyon kartları için ortalama tercih puanları arasındaki fark çok küçük olduğu için hangi kartın daha çok tercih edileceğine dair net bir sonuç ortaya konulamamıştır.

4.3.8.2 Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.23'deki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,713	0,358 -0,358	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,861	-0,397 -0,793	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
12,214	-0,673 -1,345	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
17,280	0,085 -0,085	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
27,407	-1,989 -3,979	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
16,525	-1,179 -2,358	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,854
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.23. Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,854 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,397)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,673)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-

1,989)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,179)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.23'teki analiz sonuçlarına göre sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 27,407 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 17,280 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olduğu düzeydir.

Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 16,525 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar en çok % 15,713 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenine dikkat etmektedir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,214 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,861 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar

için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

3 birey 4 değişken

14 birey 3 değişken

37 birey 2 değişken

120 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 4 değişken için, 14 birey 3 değişken için, 37 birey 2 değişken için ve 120 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 98

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 78

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 37

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 35

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; 35 bireyin sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 37 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 78 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun

hizmet verme kapasitesi değişkeni için 98 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplaması birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 36,9	% 46,7	% 41,1
2	% 63,1	% 53,3	% 58,9

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,787	4,321

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,321 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.8.3 Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.24'teki gibidir.

Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,802 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,616)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-1,360)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi

yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,581)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,326)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,500	0,552 -0,552	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,842	-0,616 -1,233	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
17,847	-1,360 -2,721	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
15,548	-0,215 0,215	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
22,665	-1,581 -3,163	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
17,597	-1,326 -2,651	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,802
Pearson's R = 0,984			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,929			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.24. Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Çizelge 4.24'teki analiz sonuçlarına göre özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 22,665 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 17,847 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,597 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar en çok % 15,548 ağırlıkla sağlık kuruluşunda cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık kuruluşlarında sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,500 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenine dikkat etmektedir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,842 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 98.4, Kendall's Tau istatistiğine göre % 92.9 'dır. Bu da özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

0 birey 3 değişken

2 birey 2 değişken

13 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 13 birey 2 değişken için ve 2 birey 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 7

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 6

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 3

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlğisi 1

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; 1 bireyin sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 3 birey, Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 6 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 7 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 53,5	% 52,2	% 53,1
2	% 46,5	% 47,8	% 46,9

Buna göre her üç ölçüte göre 1 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe bazı sağlık hizmetlerini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşu modernliği faktöründe modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı faktöründe nitelikli

personel sayısı az, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi faktöründe personeller hastalarla ilgili olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,384	3,895

Yine burada da görüldüğü gibi 1. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,384 olarak belirlenmiştir. Bu da 1. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.9 Hastalığın şiddetine göre konjoint analizi sonuçları

Bu bölümde hastalığın şiddetini hafif şiddetli, orta şiddetli, ağır şiddetli olmak üzere üç dereceye ayırdığımızda cevaplayıcıların hangi derecede hasta iken devlet hastanelerini, eğitim ve araştırma hastanelerini, özel hastaneleri, üniversite hastanelerini ve sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçtiğini ortaya çıkaran konjoint analizi sonuçları incelenecektir.

4.3.9.1 Hastalığın şiddetini hafif olarak tanımlayan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.25'teki gibidir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,926 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,401)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,473)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,031)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,384)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
18,039	0,303 -0,303	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,660	-0,401 -0,801	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,118	-0,473 -0,945	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
16,539	0,219 -0,219	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
25,706	-2,031 -4,062	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
17,938	-1,384 -2,767	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,926
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.25. Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Çizelge 4.25'teki analiz sonuçlarına göre hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 25,706 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,039 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,938 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgisi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgisi değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 16,539 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 11,118 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,660 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

20 birey 2 değişken

41 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 3 değişken için, 20 birey 2 değişken için ve 41 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 39

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 37

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlğisi 8

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 6

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 6 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 8 birey, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 37 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 39 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simölasyon özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simölasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 33,6	% 45,9	% 39,0
2	% 66,4	% 54,1	% 61,0

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simölasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün

olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,685	4,260

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,260 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.26'daki gibidir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,563 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,401)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,473)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,938)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-0,521)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.26'daki analiz sonuçlarına göre hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 25,941 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 20,304 ile sağlık kuruluşunun modernliği

değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
19,366	0,635 -0,635	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
12,159	-0,292 -0,583	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
20,304	-1,292 -2,583	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
11,609	-0,010 0,010	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
25,941	-1,938 -3,875	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
10,621	-0,521 -1,042	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,563
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.26. Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 19,366 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,159 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Kapasite değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini sečen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 11,609 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seğim serbestliğidir. Seęim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seğiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini sečen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,621 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgı değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini sečen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seğiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeysahip kuruluş hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini sečen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini sečen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

2 birey 3 değişken

1 birey 2 değişken

11 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 2 birey 3 değişken için, 1 birey 2 değişken için ve 11 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 6

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 6

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 4

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 3

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 3 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 4 bireyin, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 6 birey ve son olarak sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 6 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 45,8	% 47,5	% 44,3
2	% 54,2	% 52,5	% 55,7

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,667	4,083

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,083 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.27'deki gibidir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 12,000 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,500)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-1,442)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,058)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,000)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.27'deki analiz sonuçlarına göre hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 27,629 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 20,385 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 16,649 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
10,358	0,384 -0,384	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
9,374	-0,500 -1,000	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
20,385	-1,442 -2,884	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
15,605	-0,227 0,227	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
27,629	-2,058 -4,116	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
16,649	-1,000 -2,000	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			12,000
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,982			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.27. Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

İlgi değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,605 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 10,358 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 9,374 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi

değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 98.2 'dir. Bu da hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

1 birey 3 değişken

1 birey 2 değişken

13 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 3 değişken için, 1 birey 2 değişken için ve 13 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 6

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 4

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 4

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 4

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 4 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 4 birey, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 4 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 6 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 46,5	% 48,8	% 47,1
2	% 53,5	% 51,2	% 52,9

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,285	4,401

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,401 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.28'deki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
14,503	0,438 -0,438	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,806	-0,424 -0,847	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,762	-0,740 -1,479	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
17,743	0,098 -0,098	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
27,915	-1,926 -3,851	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
17,551	-1,254 -2,508	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,009
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.28. Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,009 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,424)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,740)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi

yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,926)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,254)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.28'deki analiz sonuçlarına göre hastalığını hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 27,915 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 17,551 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 17,463 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,503 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 11,762 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,806 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da hafif

şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

1 birey 4 değişken

7 birey 3 değişken

21 birey 2 değişken

64 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 4 değişken için, 7 birey 3 değişken için, 21 birey 2 değişken için ve 64 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda hafif şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 56

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 32

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 24

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 19

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 19 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 24 birey, sağlık

kuruluşunun modernliği değişkeni için 32 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 56 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simölasyon özetı

Hafif şıddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) sečen cevaplayıcılar için simölasyon özetı aşığıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 38,9	% 48,5	% 43,2
2	% 61,1	% 51,5	% 56,8

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simölasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu hafif şıddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) sečen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simölasyon sonuçları

Hafif şıddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) sečen cevaplayıcılar için simölasyon sonuçları řu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,781	4,137

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simölasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,137 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simölasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Hafif şıddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini sečen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Hafif şıddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini sečen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.29'daki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
23,028	0,180 -0,180	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
13,190	-0,484 -0,969	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,241	-0,656 -1,312	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
21,065	-0,156 0,156	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
21,670	-1,129 -2,438	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
9,806	-0,578 -1,156	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
		SABİT	8,906
Pearson's R = 0,973		Anlamlılık = 0,000	
Kendall's Tau = 0,929		Anlamlılık = 0,000	

Çizelge 4.29. Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 8,906 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,484)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,656)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,129)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-0,578)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.29'daki analiz sonuçlarına göre hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 23,028 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer

değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 21,670 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 21,065 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,190 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 11,241 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 9,806 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 97.3, Kendall's Tau istatistiğine göre % 92.9 'dır. Bu da hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık

kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

3 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

1 birey 2 değişken

9 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 4 değişken için, 3 birey 3 değişken için, 1 birey 2 değişken için ve 9 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 10

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 8

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 7

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 7

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 7 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 7 birey, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 8 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 10 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 46,9	% 45,8	% 45,7
2	% 53,1	% 54,2	% 54,3

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Hafif şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,242	4,711

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,711 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

4.3.9.2 Hastalığın şiddetini orta olarak tanımlayan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.30'daki gibidir.

Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,576 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,355)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,578)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi

yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,783)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,336)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
17,379	0,369 -0,369	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,439	-0,355 -0,711	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,153	-0,578 -1,156	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
17,826	0,279 -0,279	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
24,605	-1,783 -3,567	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
18,598	-1,336 -2,672	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,576
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.30. Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Çizelge 4.30'daki analiz sonuçlarına göre orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 24,605 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 18,598 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki

personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgili değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 17,826 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 17,379 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 11,153 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,439 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

1 birey 4 değişken

5 birey 3 değişken

30 birey 2 değişken

55 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 4 değişken için, 5 birey 3 değişken için, 30 birey 2 değişken için ve 55 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 58

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 44

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 16

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 16

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 16 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 16 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 44 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 58 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplaması birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 39,2	% 48,8	% 44,0
2	% 60,8	% 51,2	% 56,0

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık

kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,736	3,961

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 3,961 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.31'deki gibidir.

Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 12,084 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,497)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,790)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,473)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,302)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.31'deki analiz sonuçlarına göre orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 31,286 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,063	0,370 -0,370	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,439	-0,497 -0,994	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
13,763	-0,790 -1,597	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
12,159	0,029 -0,029	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
31,286	-2,473 -4,945	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
17,320	-1,302 -2,604	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
		SABİT	12,084
Pearson's R = 0,999		Anlamlılık = 0,000	
Kendall's Tau = 0,999		Anlamlılık = 0,000	

Çizelge 4.31. Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 17,320 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgisi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 15,063 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,763 ile sağlık

kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Modernlik değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 11,609 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 12,159 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

5 birey 2 değişken

26 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 3 değişken için, 5 birey 2 değişken için ve 26 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 18

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 16

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 8

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 3

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 3 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 8 birey, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 16 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 18 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simölasyon Özeti

Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simölasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 29,3	% 44,3	% 35,9
2	% 70,7	% 55,7	% 64,1

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simölasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu

orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,654	4,532

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,532 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.32'deki gibidir.

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,775 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,381)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,933)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,851)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,024)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.32'deki analiz sonuçlarına göre orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 27,231 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,454 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
13,491	0,415 -0,415	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,605	-0,381 -0,763	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
14,651	-0,933 -1,866	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
18,454	-0,249 0,249	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
27,231	-1,851 -3,703	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
15,567	-1,024 -2,047	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,775
Pearson's R = 0,996			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,929			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.32. Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 15,567 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,651 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Modernlik değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri sečen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,491 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görölmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri sečen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,605 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görölmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.6, Kendall's Tau istatistiğine göre % 92.9 'dır. Bu da Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seğiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri sečen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri sečen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

5 birey 3 değişken

7 birey 2 değişken

40 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 5 birey 3 değişken için, 7 birey 2 değişken için ve 40 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 25

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 17

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 14

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 13

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 13 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 14 birey, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 17 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 25 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 44,8	% 48,4	% 45,2
2	% 55,2	% 51,6	% 54,8

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,186	4,462

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,462 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.33'teki gibidir.

Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 12,818 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,500)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,864)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,091)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-2,091)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.33'teki analiz sonuçlarına göre orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 26,750 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 26,587 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,834 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine

bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
12,834	0,523 -0,523	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
10,795	-0,500 -1,000	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,084	-0,864 -1,727	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
11,950	0,432 -0,432	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,587	-2,091 -4,182	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
26,750	-2,091 -4,182	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			12,818
Pearson's R = 0,983			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,786			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.33. Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Yer değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 11,950 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 11,084 ile sağlık kuruluşunun

modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği g r lmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 10,795 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği g r lmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 98,3, Kendall's Tau istatistiğine göre % 78,6 'dır. Bu da orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme  zeti

Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için ters düşünme  zeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

0 birey 3 değişken

1 birey 2 değişken

1 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 1 birey 2 değişken için ve 1 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters d ş nd ğu belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters d ş me

Aşağıda orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre ters d ş me  zeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 2

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 1

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 0

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 0

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 1 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 2 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplaması birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 54,5	% 51,6	% 55,5
2	% 45,5	% 48,4	% 44,5

Buna göre her üç ölçüte göre 1 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe bazı sağlık hizmetlerini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşu modernliği faktöründe modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı faktöründe nitelikli personel sayısı az, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi faktöründe personeller hastalarla ilgili olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu sağlık hizmeti verecek doktorun unvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,727	3,364

Yine burada da görüldüğü gibi 1. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 3,727 olarak belirlenmiştir. Bu da 1. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.34'teki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
18,185	0,394 -0,394	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
13,309	-0,598 -1,197	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
12,423	-0,795 -1,591	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
18,543	0,053 -0,053	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,482	-1,758 -3,515	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
11,058	-0,773 -1,545	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,390
Pearson's R = 0,997			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,857			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.34. Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,390 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,598)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,795)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,758)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-0,773)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.34'teki analiz sonuçlarına göre orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 26,482 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 18,543 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olduğu düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 18,185 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 13,309 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 12,423 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,058 ağırlıkla sağlık

kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.7, Kendall's Tau istatistiğine göre % 85.7 'dir. Bu da orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters Düşünme Özeti

Orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

3 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

1 birey 2 değişken

16 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 4 değişken için, 3 birey 3 değişken için, 1 birey 2 değişken için ve 16 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere Göre Ters Düşme

Aşağıda orta şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 12

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 11

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 9

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 7

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 7 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 9 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 11 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 12 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simölasyon özetı

Orta şıdetli hastalık durumunda üniversite hastanelerını seçen cevaplayıcılar için simölasyon özetı aşğıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 36,4	% 45,1	% 39,0
2	% 63,6	% 54,9	% 61,0

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simölasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu orta şıdetli hastalık durumunda üniversite hastanelerını seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simölasyon sonuçları

Orta şıdetli hastalık durumunda üniversite hastanelerını seçen cevaplayıcılar için simölasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,663	4,451

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simölasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,451 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simölasyon kartın daha fazla tercih edileceğı anlamına gelmektedir.

4.3.9.3 Hastalığın şiddetini ağır olarak tanımlayan cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.35'teki gibidir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
18,488	0,531 -0,531	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
8,940	-0,305 -0,610	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
10,493	-0,496 -0,993	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
20,670	0,281 -0,281	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
21,386	-1,680 -3,360	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
20,024	-1,533 -3,066	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,513
Pearson's R = 0,998			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,929			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.35. Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,513 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,305)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,496)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi

yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,680)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,533)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.35'teki analiz sonuçlarına göre ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 21,386 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 20,670 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 20,024 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgi değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 18,488 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 10,493 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 8,940 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.8, Kendall's Tau istatistiğine göre % 92.9 'dır. Bu da ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sađlık kuruluđu yerinin Őehir merkezinde, sađlık kuruluđu kapasitesinin her tűrlű sađlık hizmetini verebilecek bűyűklűkte, sađlık kuruluđu modern, sađlık hizmeti alımında cinsiyet seĒiminin műmkűn, sađlık kuruluđuındaki nitelikli personel sayısının fazla, sađlık kuruluđuındaki personellerin hastalarla ilgili olduđu dűzeye sahip kuruluđu ađır Őiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seĒen cevaplayıcılar tarafından en Ēok tercih edilen sađlık kuruluđu olacaktır.

Ters dűŐűnme űzeti

Ađır Őiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seĒen cevaplayıcılar iĒin ters dűŐűnme űzeti aŐađıdaki gibidir;

1 birey 4 değişken

0 birey 3 değişken

9 birey 2 değişken

12 birey 1 değişken

Bu sonuĒlara gűre 1 birey 4 deđiŐken iĒin, 9 birey 2 deđiŐken iĒin ve 12 bireyin 1 deđiŐken iĒin belirtilen tercih yűnleri ifadesiyle ters dűŐűndűđu belirlenmiŐtir.

Faktűrlere gűre ters dűŐme

AŐađıda ađır Őiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seĒen cevaplayıcılara gűre ters dűŐme űzeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluğuunun Hizmet Verme Kapasitesi 16

Sağlık Kuruluğuunun Modernliği 14

Sağlık Kuruluğuundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 3

Sağlık Kuruluğuundaki Nitelikli Personel Sayısı 1

Sağlık Kuruluğuunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet SeĒim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuĒlara gűre; sađlık kuruluđuundaki nitelikli personel sayısı deđiŐkeni iĒin 1 bireyin belirlenen tercih yűnűne ters dűŐtűđu belirlenmiŐtir. Sađlık kuruluđuundaki personellerin hastalara olan ilgisi deđiŐkeni iĒin 3 bireyin, sađlık kuruluđuunun modernliđi deđiŐkeni iĒin 14 birey ve son olarak sađlık kuruluđuunun hizmet verme kapasitesi deđiŐkeni iĒin 16 birey belirlenen tercih yűnűne ters dűŐtűđu belirlenmiŐtir. BaŐka bir ifade ile kullandıđı sađlık kuruluđu űzellikleri ile anketi cevaplamaŐı birbirlerine denk deđildir.

Simülasyon özeti

Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 45,6	% 49,8	% 49,1
2	% 54,4	% 50,2	% 50,9

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,700	3,656

Yine burada da görüldüğü gibi 1. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 3,700 olarak belirlenmiştir. Bu da 1. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir. Ancak 1. ve 2. simülasyon kartları için ortalama tercih puanları arasındaki fark çok küçük olduğu için hangi kartın daha çok tercih edileceğine dair net bir sonuç ortaya konulamamıştır.

Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.36'daki gibidir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 11,281 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,383)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,673)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,025)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,438)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
17,781	0,386 -0,386	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,223	-0,383 -0,765	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
11,469	-0,673 -1,346	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
12,777	0,198 -0,198	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,704	-2,025 -4,049	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
20,047	-1,438 -2,877	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			11,281
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,999			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.36. Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Çizelge 4.36'daki analiz sonuçlarına göre ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 26,704 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki

nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 20,047 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgi değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 17,781 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen en çok tercih edilen % 12,777 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmasıdır.

Cinsiyet değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından % 11,469 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,223 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 99.9 'dur. Bu da Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili

olduğu düzeye sahip kuruluş ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

2 birey 3 değişken

15 birey 2 değişken

19 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 2 birey 3 değişken için, 15 birey 2 değişken için ve 19 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda hastalığını ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 23

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 16

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 9

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 7

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 7 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 9 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 16 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 23 bireyin belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 37,0	% 47,9	% 43,2
2	% 63,0	% 52,1	% 56,8

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda eğitim ve araştırma hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,772	4,068

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,068 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.37'deki gibidir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,906 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,439)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,963)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-1,816)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,061)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.37'deki analiz sonuçlarına göre ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat

ettikleri özellik % 26,961 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
14,841	0,432 -0,432	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,270	-0,439 -0,878	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
14,515	-0,963 -1,925	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
17,281	-0,224 0,224	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
26,961	-1,816 -3,633	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
15,132	-1,061 -2,122	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,906
Pearson's R = 0,992			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,857			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.37. Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 17,281 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı düzeydir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 15,132 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

İlgili değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,841 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 14,515 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,270 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.2, Kendall's Tau istatistiğine göre % 85.7 'dir. Bu da ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

0 birey 4 değişken

3 birey 3 değişken

9 birey 2 değişken

54 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 3 değişken için, 9 birey 2 değişken için ve 54 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 31

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 20

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 20

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi 10

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 10 birey sağlık belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 20 birey, kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 20 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 31 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simülasyon özeti

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için simülasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 42,9	% 49,0	% 45,1
2	% 57,1	% 51,0	% 54,9

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simülasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün

olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	4,165	4,396

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,396 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcı bulunmamaktadır.

Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizi sonuçları Çizelge 4.38'deki gibidir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için yapılan konjoint analizinde fayda fonksiyonu şu şekilde ortaya çıkmıştır;

Fayda = 10,883 + sağlık kuruluşu yeri seviyesi yararı + (-0,468)*sağlık kuruluşu kapasite seviyesi yararı + (-0,670)*sağlık kuruluşu modernlik seviyesi yararı + sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestlik seviyesi yararı + (-2,043)*sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayı seviyesi yararı + (-1,074)*sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgi seviyesi yararı

Çizelge 4.38'deki analiz sonuçlarına göre ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların sağlık kuruluşu tercih ederken en çok dikkat ettikleri özellik % 28,333 ağırlıkla sağlık kuruluşundaki nitelikli personel

sayısı değişkeni olarak belirlenmiştir. Bu değişken için en çok tercih edilen düzey nitelikli personel sayısının fazla olduğu düzeydir.

Ortalama Önem	Fayda Katsayısı	Değişkenin Adı	Değişken ve Düzeyleri
15,398	0,301 -0,301	Sağlık Kuruluşunun Yeri	Şehir Merkezinde Şehir Dışında
11,122	-0,468 -0,936	Sağlık Kuruluşunun Kapasitesi	Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
12,364	-0,670 -1,340	Sağlık Kuruluşunun Modernliği	Modern Modern Değil
17,223	0,202 -0,202	Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği	Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
28,333	-2,043 -4,085	Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı	Nitelikli Personel Sayısı Fazla Nitelikli Personel Sayısı Az
15,571	-1,074 -2,149	Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlgisi	Personeller Hastalarla İlgili Personeller Hastalarla İlgisiz
SABİT			10,883
Pearson's R = 0,999			Anlamlılık = 0,000
Kendall's Tau = 0,982			Anlamlılık = 0,000

Çizelge 4.38. Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre konjoint analizi spss sonuçları

Nitelikli personel sayısı değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen diğer değişken % 17,223 ağırlıkla sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçim serbestliğidir. Seçim serbestliği değişkeninin faydaları incelendiğinde faydaya katkı bakımından tercih edilen düzey sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olduğu düzeydir.

Cinsiyet değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 15,571 ağırlıkla sağlık kuruluşlarındaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkenidir. İlgili değişkeninin en çok tercih edilen düzeyi personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeydir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların önem verdikleri bir sonraki özellik % 15,398 ağırlıkla sağlık kuruluşunun yeri değişkenidir. Yer değişkenine bakıldığında şehir merkezi düzeyi cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Yer değişkeninden sonra ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen % 12,364 ile sağlık kuruluşunun modernliği değişkenidir. Modernlik değişkenine bakıldığında modern olan düzey cevaplayıcılar tarafından daha fazla tercih edildiği görülmektedir.

Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcıların en az dikkat ettikleri özellik % 11,112 ortalama önemle sağlık kuruluşunun kapasitesi değişkeni olmuştur. Kapasite değişkeni için her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte olduğu düzeyin daha çok tercih edildiği görülmektedir.

Analizde, kurulan modelin kişilerin tercihlerine uygunluk oranı Pearson's R istatistiğine göre % 99.9, Kendall's Tau istatistiğine göre % 98.2 'dir. Bu da ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için kurulan konjoint modeliyle gözlenen sonuçlar arasında kuvvetli bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir.

Buna göre sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçimi mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olacaktır.

Ters düşünme özeti

Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için ters düşünme özeti aşağıdaki gibidir;

3 birey 4 değişken

11 birey 3 değişken

11 birey 2 değişken

53 birey 1 değişken

Bu sonuçlara göre 3 birey 4 değişken için, 11 birey 3 değişken için, 11 birey 2 değişken için ve 53 bireyin 1 değişken için belirtilen tercih yönleri ifadesiyle ters düşündüğü belirlenmiştir.

Faktörlere göre ters düşme

Aşağıda ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılara göre ters düşme özeti yer almaktadır;

Sağlık Kuruluşunun Hizmet Verme Kapasitesi 43

Sağlık Kuruluşunun Modernliği 38

Sağlık Kuruluşundaki Personellerin Hastalara Olan İlğisi 22

Sağlık Kuruluşundaki Nitelikli Personel Sayısı 17

Sağlık Kuruluşunun Yeri 0

Sağlık Hizmeti Alımında Cinsiyet Seçim Serbestliği 0

Yukarıdaki sonuçlara göre; sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısı değişkeni için 17 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Sağlık kuruluşundaki personellerin hastalara olan ilgisi değişkeni için 22 birey, sağlık kuruluşunun modernliği değişkeni için 38 birey ve son olarak sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi değişkeni için 43 birey belirlenen tercih yönüne ters düştüğü belirlenmiştir. Başka bir ifade ile kullandığı sağlık kuruluşu özellikleri ile anketi cevaplamaı birbirlerine denk değildir.

Simölasyon özeti

Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simölasyon özeti aşağıdaki gibidir;

Kart	Max. Fayda	BTL	Logit
1	% 34,0	% 45,4	% 37,8
2	% 66,0	% 54,6	% 62,2

Buna göre her üç ölçüte göre 2 numaralı simölasyon kartı olan ve sağlık kuruluşunun yeri faktöründe şehir dışında, sağlık kuruluşunun hizmet verme kapasitesi faktöründe her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern olmadığı, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün

olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgisiz olduğu sağlık kuruluşu kombinasyonu ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından daha çok tercih edilmesi beklenmektedir.

Simülasyon sonuçları

Ağır şiddetli hastalık durumunda üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar için simülasyon sonuçları şu şekilde bulunmuştur;

Kart :	1	2
Skor :	3,614	4,380

Yine burada da görüldüğü gibi 2. simülasyon kartı için ortalama tercih puanı 4,380 olarak belirlenmiştir. Bu da 2. simülasyon kartın daha fazla tercih edileceği anlamına gelmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sağlık sektörü en hızlı gelişen hizmet sektörlerinden biridir. Özellikle son yıllarda ortaya çıkan teknolojik gelişmeler ve tıp dünyasındaki dönüşümler sağlık sektörünü en önemli sektörlerden biri haline getirmiştir. Sağlık kurumlarının girdisinin rahatsızlığı olan insan, çıktısının da tedavi edilmiş insan olması ve sağlık kurumlarının yılın her günü tüm gün boyunca hizmet vermesi; önemini ve sayılarını her geçen gün arttırmaktadır (URL – 2).

Artan bilgi ve teknoloji, günümüz sağlık sektörünü eskiden olduğundan daha hızlı bir şekilde değişime zorlamaktadır. Hızlı değişim sürecinde olan sağlık sektörü içinde yer alan ve toplumun sağlık statüsünü iyileştirmede önemli bir rol oynayan sağlık kurumları da sektörle birlikte değişmek zorundadır (URL – 3). Bu değişimin tüketici istekleri doğrultusunda olması sağlık kuruluşunun tercih edilme olasılığını arttıracığından önce tüketici isteklerinin belirlenmesi gerekir. İşte bu aşamada istatistiksel karar alma yöntemleri, üreticiye, tüketicinin beğenilerini önceden bilebilme olanağı sağlamaktadır. Konjoint analizi, bu amaçla kullanılan çok değişkenli istatistik yöntemlerinden biridir.

Bir mal ve hizmet alırken, karar verme sürecinde birden çok etken rol oynar. Ve her bireyin bu etkenler üzerindeki tercihi farklı olabilir. Bu durumda konjoint analizinde üretilecek ürünün tüketici tarafından tercih edilmesinde etkili olabileceği düşünülen değişkenler ve bunların düzeyleri belirlenerek bu değişken düzeylerinin kombinasyonlarını içeren bir anket hazırlanır. Bu anket tüketicilere sunulur ve kombinasyonlara tercih puanı vermeleri istenir. Verilen bu tercih puanlarından hareketle optimal ürün kombinasyonu belirlenmeye çalışılır. Bu analizin dayandığı temel nokta, satın alma kararı da dahil olmak üzere karmaşık kararların alınmasının tek faktöre ya da kritere dayanmaması, aksine bir çok faktörün birlikte düşünülerek bu kararların alınmasıdır.

Yapılan bu çalışmada tüketicilerin sağlık kuruluşu tercih ederken verecekleri kararlar araştırılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla, Samsun'un çeşitli semtlerinde yapılan ankete toplam 484 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan kişilerin %52,27'si erkek,

%47,73'ü kadındır. Araştırmaya katılan kişilerin %25'inin 16-25 yaş aralığında, %25,83'ünün 26-35 yaş aralığında, %18,19'unun 36-45 yaş aralığında, %20,04'ünün 46-55 yaş aralığında, %10,95'inin 56-65 yaş aralığında olduğu saptanmıştır. Ayrıca bu kişilerden %23,14'ünün ilkokul, %14,46'sının ortaokul, %28,51'inin lise, %26,45'inin üniversite – yüksekokul ve %7,44'ünün lisansüstü mezunu olduğu görülmüştür. Yine araştırma sonuçlarına göre araştırmaya katılan kişilerin %18,6'sının geliri 0-500 TL arası, %32,84'ünün geliri 500-1000 TL arası, %21,7'sinin geliri 1000-1500 TL arası ve %12,4'ünün geliri 1500-2000 TL arası, %14,46'sının geliri 2000 TL ve üzerindedir. Ankete katılanların büyük bir bölümünü %86,48 ile Sosyal Güvenlik Kurumu sigortasına sahip olanlar (Bağ-Kur, Ssk, Emekli Sandığı) oluşturmakta bunu sırasıyla, %8,88 ile özel sağlık sigortasına, %7,64 ile Zorunlu Sağlık Sigortasına sahip olanlar izlemektedir. Ayrıca anket sonuçlarına göre araştırmaya katılanların %76,24'ü muayeneye katılacak doktorun unvanına önem verirken %23,76'sı önem vermemektedir.

Araştırmaya katılan kişilerin hafif şiddetli bir hastalık durumunda %30,17'sinin devlet hastanelerini, %4,96'sının eğitim ve araştırma hastanelerini, %8,88'inin özel hastaneleri, %6,61'inin üniversite hastanelerini, %49,38'inin sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçtiği gözlenmiştir. Aynı zamanda araştırma sonuçlarına göre orta şiddetli bir hastalık durumunda %43,2'sinin devlet hastanelerini, %16,94'ünün eğitim ve araştırma hastanelerini, %23,97'sinin özel hastaneleri, %13,64'ünün üniversite hastanelerini, %2,28'inin sağlık ocaklarını (aile hekimliği) tercih ettiği görülmüştür. Yine aynı araştırma sonuçlarına göre ağır şiddetli bir hastalık durumunda %14,05'inin devlet hastanelerini, %16,73'ünün eğitim ve araştırma hastanelerini, %30,37'sinin özel hastaneleri, %38,84'ünün üniversite hastanelerini seçtiği gözlenirken sağlık ocaklarını (aile hekimliği) tercih eden olmamıştır.

Cinsiyetin değişken olarak kabul edildiği durumda kadın ve erkek cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur.

Yaşın değişken olarak kabul edildiği durumda 16 – 25, 26 – 35, 36 – 45 ve 56 – 65 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur. Ancak 46 – 55 yaş aralığındaki cevaplayıcılar tarafından sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olmuştur.

Eğitim durumunun değişken olarak kabul edildiği durumda ilkokul, ortaokul ve lise mezunu cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur. Ancak üniversite – yüksekokul ve lisansüstü mezunu cevaplayıcılar tarafından da aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur.

Aylık gelir durumunun değişken olarak kabul edildiği durumda 0 – 500 TL ve 500 – 1000 TL arası aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur. Ancak

1000 – 1500 TL, 1500 – 2000 TL ve 2000 TL üzeri aylık geliri olan cevaplayıcılar tarafından da aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur.

Doktorun ünvanı sizin için önemli mi? sorusuna verilen cevaplar değişken olarak kabul edildiği durumda önemlidir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur. Ancak sağlık hizmeti verecek doktorun ünvanı benim için önemsizdir cevabını veren cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur.

Yararlanılan sağlık sigortası türünün değişken olarak kabul edildiği durumda zorunlu sağlık sigortası ve sosyal güvenlik kurumu sigortasına (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) sahip cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur. Ancak özel sağlık sigortasına sahip cevaplayıcılar tarafından sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık

kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olmuştur.

Hastalığın şiddetini hafif, orta ve ağır şiddetli olarak üçe ayırdığımızda ve bu şiddet türlerini değişken olarak kabul ettiğimiz varsayımında hafif şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini ve sağlık ocaklarını (aile hekimliği) seçen cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur. Ancak hafif şiddetli hastalık durumunda eğitim – araştırma hastanelerini, özel hastaneleri ve üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur. Orta şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini, eğitim ve araştırma hastanelerini, sağlık ocaklarını (aile hekimliği) ve üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağlık kuruluşu olmuştur. Ancak orta şiddetli hastalık durumunda özel hastaneleri seçen cevaplayıcılar tarafından sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek büyüklükte, sağlık kuruluşunun modern, sağlık hizmeti alımında cinsiyet seçiminin mümkün olmadığı, sağlık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağlık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğu düzeye sahip kuruluş en çok tercih edilen sağlık kuruluşu olmuştur. Ağır şiddetli hastalık durumunda devlet hastanelerini, eğitim ve araştırma hastanelerini ve üniversite hastanelerini seçen cevaplayıcılar tarafından aynı optimal kombinasyon olan sağlık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağlık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağlık hizmetini verebilecek

büyükölükte, sağıık kuruluşunun modern, sağıık hizmeti alımında cinsiyet seğıiminin mümkün, sağıık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağıık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğı düzeye sahip kuruluş en çok tercih ettikleri sağıık kuruluşu olmuştur. Ancak ağır şiddetli hastalık durumunda sağıık ocaklarını (aile hekimliğı) tercih eden cevaplayıcı olmamakla birlikte özel hastaneleri seğıen cevaplayıcılar tarafından da sağıık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağıık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağıık hizmetini verebilecek büyükölükte, sağıık kuruluşunun modern, sağıık hizmeti alımında cinsiyet seğıiminin mümkün olmadığı, sağıık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağıık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğı düzeye sahip kuruluş en çok tercih edilen sağıık kuruluşu olmuştur.

Cinsiyet, yaşı, eğitim durumu, aylık gelir, doktorun unvanına verilen önem, yararlanılan sağıık sigortası türü ve hastalık şiddeti değıışkenlerinin tüm düzeyleri için konjoint analizi sonuçları ele alındığında sağıık kuruluşu yerinin şehir merkezinde, sağıık kuruluşu kapasitesinin her türlü sağıık hizmetini verebilecek büyükölükte, sağıık kuruluşunun modern, sağıık kuruluşundaki nitelikli personel sayısının fazla, sağıık kuruluşundaki personellerin hastalarla ilgili olduğı kombinasyonlar en çok tercih edilen sağıık kuruluşunu oluşturmada etkili olurken sağıık hizmeti alımında cinsiyet seğıimi serbestliğı faktöründe birçok değıışken ve düzeyde farklı tercihler gözlenmiştir. Eğitim seviyesinin, gelir durumunun ve doktor unvanına verilen önemin arttığı, yararlanılan sağıık sigortası türünün özel sağıık sigortası olduğı düzeylerde sağıık hizmeti alımında cinsiyet seğıim serbestliğine keskin bir karşıtlık var iken geriye kalan değıışken ve düzeylerin birçoğunda sağıık hizmeti alımında cinsiyet seğıiminin serbest olmasının istendiğı gözlemlenmiştir.

Tüm değıışkenler ve düzeyler birlikte ele alınarak genel konjoint analizi uygulaması yapıldığında sonuç olarak; tüketicilerin sağıık kuruluşu tercih ederken ilk önce nitelikli personel sayısına dikkat ettikleri saptanmıştır. Cevaplayıcıların tamamı için yapılan genel analiz sonucu katılımcıların nitelikli personel sayısından sonra sırasıyla sağıık hizmeti alımında cinsiyet seğıim serbestliğı, personellerin hastalara olan ilgisi, sağıık kuruluşunun yeri, sağıık kuruluşunun modernliğı ve sağıık kuruluşunun kapasitesi değıışkenlerine önem verdikleri görölmüştür. Bununla beraber genel ve özel olarak yapılan konjoint analizine göre elde edilen bu bulguları simölasyon sonuçları da desteklemektedir.

KAYNAKLAR

- Aaker, D.A., Day, G.S., 1990. Marketing research, John Wiley and sons, New York.
- Akkazieva, B., Gulacsi, L., Brandtmuller, A., Pentek, M., Bridges, J.F.P., 2006. Patients' preferences for healthcare system reforms in hungary: a conjoint analysis, *Applied health economics and health policy*, Vol. 5(3), 189-198.
- Aslan, H., 2006. Sağlık sigortaları sektöründe hizmetlerin satın alımında konjoint analiz yaklaşımı, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bishop, A.J., Marteau, T.M., Armstrong, D., Chitty L.S., Longworth, L., Buxton, M.J., Berlin, C., 2004. Women and health care professionals' preferences for Down's Syndrome screening tests: a conjoint analysis study, *BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology* Vol 111, 8, 775–779.
- Churchill, G.A., 1995. Marketing research, 6th Ed., *The dryden press*, New York, 505-524.
- Çamlıdere, Ö., 2005. Konjoint analizi ve cep telefonu tercihleri üzerine bir uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dikici, T., 2006. Konjoint analizi ve tüketicilerin cep telefonu tercihinin belirlenmesi ile ilgili bir uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Erdoğan, C., 2006. Tüketicinin otomobil tercihinin konjoint analizi ile belirlenmesi Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Fisher, K., Orkin, F., Frazer, C., 2010. Utilizing conjoint analysis to explicate health care decision making by emergency department nurses: a feasibility study. *Applied Nursing Research*, 23 (1), 30-35.
- Gill, J.M., Sachez, M., 1997. Consumer preferences for wine attributes: a conjoint approach”, *British food journal*, Vol 99:3–11.
- Girod, I., Marquis, P., 2011. Pgs7: Issues in using conjoint analysis to value health care within clinical studies, *Value in Health*, 3(5), 343.
- Graf M.A., Tanner D.D., Swinyard W.R., 1993. Optimizing the delivery of patient and physician satisfaction: a conjoint analysis approach, *Health Care Manage Review*, 18(4), 34-43.
- Green, E.P., Rao, V.R., 1971. Conjoint measurement for quantifying judgmental data, *Journal of marketing research*, Vol 8:355-363.
- Green, E.P., Srinivasan, V., 1990. Conjoint analysis in marketing: New developments with implications for research and practice, *Journal of marketing*, 3 – 19.

- Gustafsson, A., Hermann, A., Huber, F., 2001. Conjoint measurement: Methods and application, Berlin, Germany.
- Gürbüz, H., Kaygusuz, Z., 2004. Konjoint analizi ve ulaşım sektörü üzerine bir çalışma, Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, C.9, S.1, s.139 – 148.
- Hair, Jr. J.F., Black, W.C., Babin B.J., Anderson, R.E., 2009. Multivariate data analysis, New Jersey, USA.
- Kılınç, C.Ç., 2006. Sağlık sektöründe faaliyette bulunan hastane işletmelerinde müşteri ilişkileri yönetimi üzerine bir araştırma, *Review of social, Economic & Business Studies*, Vol.9/10, 309 – 332.
- Leister J., Stausberg, J., 2007. Why do patients select a hospital?, A conjint analysis in two german hospitals, *Journal of hospital marketing & public relations*, Duisburg, Germany.
- Ogura, S., Suzuki, W., Kawamura, M., Kadoda, T., 2006. Conjoint analysis to estimate the demand for nicotine replacement therapy in Japan. Chapter in NBER book Health Care Issues in the United States and Japan, University of Chicago Press 229 – 246.
- Orme, K.B., 2007. Getting started with conjoint analysis: Strategies for product desing and pricing research, USA.
- Özdamar, K., 2004. Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1, Kaan Kitabevi, Eskişehir.
- Özdamar, K., 2004. Paket programlar ile istatistiksel veri analizi (Çok Değişkenli Analizler) 2, Kaan Kitabevi, Eskişehir.
- Poortinga, W., Steg, L., Vlek, C., Wiersma, G., 2003. Household preferences for energy-saving measures: a conjint analysis, *Journal of economic psychology* S.24, s.49 – 64.
- Raghavarao, D., Wiley J. B., Chitturi P., 2011. Choice – based conjoint analysis models and designs, USA.
- Schutte, I.C., 1999. The role of price sensitivity and pricing in the demand for accommodation of local visitors to the Kruger National Park. Unpublished MCom Thesis. University of Pretoria.
- Soutar, G.N., Turner, J.P., 2002. Students' preferences for university: a conjoint analysis, *International Journal of Educational Management*, Vol. 16, S.1, 40 – 45.
- Sönmez, H., 2001. Konjoint analizi tekniğinin pazarlama araştırmalarında kullanım olanakları ve bir uygulama, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, 4 – 43.
- Suzuki, W., Ohkusa, Y., 2000. Conjoint analysis for the demand of health care related to common cold, *Institute of Social and Economic Research (ISER)*, Discussion Paper No: 490.
- Şen, H., Çemrek, F., 2004. Konjoint analizi ve özel dersane tercihinin yönelik bir uygulama, Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.5, S.2, 105-119.
- Tatlıdil, H., 1995. Konjoint analizi ders notları, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

- Yalnız, A., Bilen, L., 1997. Kasko sigortalarında konjoint analizi ile tüketici tercihi, Hazine Dergisi, S.8, s.53 – 70.
- Yeniay, İ., 2007. Konjoint analizi yardımıyla otobüsle şehirlerarası yolcu taşımacılığında firma tercihi üzerine bir uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Zerenler, M., Ögüt, A., 2007. Sağlık sektöründe algılanan hizmet kalitesi ve hastane tercih nedenleri araştırması: Konya örneği, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S.18, s.501 – 519.
- URL – 1: <http://vimeo.com/7904355> (Ziyaret tarihi 10 Haziran 2011).
- URL – 2: <http://ispartamyosdu.edu.tr/yonetim-ve-organizasyon/saglik-kurumlari-isletmeciligi-738s.html> (Ziyaret tarihi 19 Ekim 2011).
- URL – 3: <http://www.turkiyeburslari.gov.tr/index.php/tr/saglik-kurumlari-yonetimi-bolumu> (Ziyaret tarihi 21 Mayıs 2012).

EKLER

EK A: Anket

EK A

Sevgili Katılımcılar,

Bu çalışmanın amacı, Samsunda hastaların sağlık kuruluşu seçiminde hangi özelliklere ne oranda önem verdiklerini belirlemektir. Böylece en iyi sağlık hizmetlerine yön verebilecek stratejilerin geliştirilmesi sağlanabilecektir. Bu araştırmanın başarıya ulaşması vereceğiniz cevapların doğru ve tarafsız olması ile mümkündür. Sizlerden aldığımız bu bilgiler bilimsel amaçlı kullanılacaktır.

Çalışmaya yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

Yrd. Doç. Dr. Taner TUNÇ

Y. L. Öğr. Erdal Nuri KÜNEFECİ

1 – Cinsiyetiniz: Erkek ☐ Kadın ☐

2 – Yaşınız: 15 – 25 ☐ 26 – 35 ☐ 36 – 45 ☐ 46 – 55 ☐ 56 – 65 ☐

3 – Aylık Ortalama Geliriniz: 0 TL – 500 TL ☐
500 TL – 1000 TL ☐
1000 TL – 1500 TL ☐
1500 TL – 2000 TL ☐
2000 TL ve üstü ☐

4- Eğitim Durumunuz: İlkokul Mezunu ☐
Ortaokul Mezunu ☐
Lise Mezunu ☐
Üniversite – Yüksekokul Mezunu ☐
Lisansüstü Mezunu ☐

5 – Sigorta Durumunuz: Zorunlu Sağlık Sigortası ☐
Sosyal Güv. Kur (emekli sandığı, ssk, bağ-kur vb.) ☐
Özel Sigorta ☐
Diğer ☐

6 – Hastalığınızın şiddetini 1 Hafif şiddetli, 2 Orta şiddetli, 3 Ağır şiddetli olmak üzere ayırdığınızda;

Hastalığınız 1 iken hangi tür hastaneleri seçersiniz?

- Devlet Hastaneleri ☐
- Eğitim ve Araştırma Hastaneleri ☐
- Özel Hastaneler ☐
- Üniversite Hastaneleri ☐
- Sağlık Ocağı (Aile Hekimliği) ☐

Hastalığınız 2 iken hangi tür hastaneleri seçersiniz?

- Devlet Hastaneleri ☐
- Eğitim ve Araştırma Hastaneleri ☐
- Özel Hastaneler ☐
- Üniversite Hastaneleri ☐
- Sağlık Ocağı (Aile Hekimliği) ☐

Hastalığınız 3 iken hangi tür hastaneleri seçersiniz?

- Devlet Hastaneleri ☐
- Eğitim ve Araştırma Hastaneleri ☐
- Özel Hastaneler ☐
- Üniversite Hastaneleri ☐
- Sağlık Ocağı (Aile Hekimliği) ☐

7 – Hastane seçiminizde sizi muayene edecek doktorun unvanı sizin için önemlimidir?

Önemli ☐ Önemli Değil ☐

8– Aşağıda verilen seçenekleri, en çok tercih ettiğiniz hastane kombinasyonuna ‘1’, en az tercih ettiğinize ‘8’ sıra numarasını gelecek şekilde 1 ile 8 arasında lütfen sıralayın ve verdiğiniz sıra numarasını yanındaki kutucuğa yazınız.

1.KART

Şehir Dışında

Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte

Modern Değil

Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil

Nitelikli Personel Sayısı Fazla

Personeller Hastalarla İlgili

2.KART

Şehir Dışında

Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte

Modern

Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil

Nitelikli Personel Sayısı Az

Personeller Hastalarla İlgisiz

3.KART

Şehir Merkezinde

Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte

Modern

Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil

Nitelikli Personel Sayısı Az

Personeller Hastalarla İlgili

4.KART

Şehir Dışında

Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte

Modern

Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün

Nitelikli Personel Sayısı Fazla

Personeller Hastalarla İlgisiz

5.KART

Şehir Merkezinde
Bazı Sağlık Hizmetlerini Verebilecek Büyüklükte
Modern Değil
Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün
Nitelikli Personel Sayısı Az
Personeller Hastalarla İlgisiz

6.KART

Şehir Merkezinde
Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte
Modern Değil
Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün Değil
Nitelikli Personel Sayısı Fazla
Personeller Hastalarla İlgisiz

7.KART

Şehir Dışında
Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte
Modern Değil
Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün
Nitelikli Personel Sayısı Az
Personeller Hastalarla İlgili

8.KART

Şehir Merkezinde
Her Türlü Sağlık Hizmetini Verebilecek Büyüklükte
Modern
Hizmet Alımında Cinsiyet Seçimi Mümkün
Nitelikli Personel Sayısı Fazla
Personeller Hastalarla İlgili

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Erdal Nuri KÜNEFECİ

Doğum Yeri ve Tarihi: Antakya - 1987

E-Posta: erdalnurikunefeci@gmail.com

Lisans: Ondokuz Mayıs Üniversitesi - İstatistik